

ARCHEOLOGISCHE EVALUATIE VAN HET BODEMARCHIEF TER HOOGTE VAN DE HOLDESTRAAT TE KOOLSKAMP (GEM. ARDOOIE, PROV. WEST-VLAANDEREN)

22.437

ARCHEOLOGIENOTA

VERSLAG VAN RESULTATEN

ABO Archeologische Rapporten 1414

Rapport opgemaakt door: Cynthia Holstein

Kontichsesteenweg 38

B-2630 Aartselaar

November - december 2020

Dossiernr. intern: 29519

AOE: 2020K262

COLOFON

Titel

Archeologische evaluatie van het bodemarchief ter hoogte van de Holdestraat te Koolskamp (gem. Ardooie, prov. West-Vlaanderen).

Auteur

Cynthia Holstein

Projectnummer

- Intern: 29519
- Agentschap Onroerend Erfgoed: 2020K262

Plaats en datum

Aartselaar, november - december 2020

Reeks en nummer

ABO archeologische rapporten 1414

ISSN 2406-3940

RAPPORTFICHE

Versies		
Versie	Datum	Status
V0	30-11-2020	Interne draft
V1	04-11-2020	Externe draft
V2	08-12-2020	Definitieve versie

Projectteam	
Functie	Naam
Projectleider	Cynthia Holstein
Business Unit Manager	Toon Moeskops
Kwaliteitscontrole	Anouk Van der Kelen
General Director	Patrick Hambach

INHOUD

Deel 1: Verslag van resultaten

Lijst van figuren	6
Lijst van tabellen	8
1.1 Thesaurus	9
1.2 Administratieve gegevens	9
1.3 Doel van het onderzoek	10
1.4 Aanleiding van het onderzoek	10
1.5 Afbakening onderzoeksgebied	11
1.6 Onderzoeksstrategie	11
2 Aard van de bedreiging	14
2.1 Huidige situatie	14
2.1.1 Rioleringen	14
2.1.2 Werkzone 1	15
2.1.3 Werkzone 2	16
2.1.4 Werkzone 3	17
2.1.5 Werkzone 4 met terrein voor grondverbetering	18
2.1.6 Werkzone 5	19
2.1.7 Werkzone 6	19
2.2 Toekomstige situatie	19
2.2.1 Rioleringen	19
2.2.2 Andere constructies	21
2.2.3 Wegenis	22
2.2.4 Terrein voor grondverbetering	22
2.2.5 Werkzones	22
3 Assessmentrapport: landschappelijke analyse	23
3.1 Topografische situering	23
3.1.1 Topografie	23
3.1.2 Hoogtemodelkaarten	23
3.1.3 Hoogteverloop	27
3.2 Bodemkundige situering	28
3.2.1 Bodemkaart	28
3.2.2 Quartairgeologische kaart	31
3.2.3 Tertiairgeologische kaart	32
3.2.4 Bodemerosiekaart	33
3.2.5 Bodembedekkingskaart	34
4 Assessmentrapport: archeologische voorkennis	35
4.1 Historische achtergrond	36
4.1.1 Eerste Wereldoorlog	36
4.2 Inventaris Onroerend Erfgoed	37
4.2.1 Beschermd, vastgestelde en wetenschappelijke inventarissen	37
4.2.2 Centrale archeologische inventaris (CAI)	38
4.2.3 Reeds bekrachtigde archeologienota's	39
4.3 Cartografische bronnen	41
4.3.1 Fricxkaart (1712)	41
4.3.2 Ferrariskaart (1771- 1778)	42

4.3.3	Atlas der Buurtwegen (1841)	43
4.3.4	Vandermaelenkaart (1846-1854).....	44
4.3.5	Poppkaart (1842-1879).....	45
4.3.6	Topografische kaart van België uit 1969.....	46
4.4	Recente landschapsveranderingen	47
5	Besluit	50
5.1	Landschappelijke en archeologische gegevens	50
5.2	Inschatting potentieel tot kennisvermeerdering.....	50
5.2.1	Vervolgonderzoeken	51
5.2.2	Vrijgave	51
5.2.3	Conclusie.....	52
6	Samenvatting	53
7	Kwaliteitscontrole en ondertekening.....	54
8	Bibliografie.....	55
8.1	Literaire bronnen	55
8.2	Websites.....	55

LIJST VAN FIGUREN

Figuur 1: GRB (overzicht) met weergave van het onderzoeksgebied.	12
Figuur 2: Luchtfoto (middenschalige winteropname, 2019) met weergave van het onderzoeksgebied.	12
Figuur 3: GRB met aanduiding van het onderzoeksgebied met daarbinnen de 6 werkzones en terrein voor grondverbetering.....	13
Figuur 4: Luchtfoto (2019) met aanduiding van werkzone 1 met hierin de grachten en riolering.	15
Figuur 5: Luchtfoto (2019) met aanduiding van werkzone 2.	16
Figuur 6: Foto van werkzone 2, met zicht naar het zuiden (Initiatiefnemer 2020).	16
Figuur 7: Luchtfoto (2019) met aanduiding van werkzone 3.	17
Figuur 8: Foto van werkzone 3, met zicht naar het zuidwesten (Initiatiefnemer 2020).	17
Figuur 9: Luchtfoto (2019) met aanduiding van werkzone 4.	18
Figuur 10: Foto van het terrein voor grondverbetering, met zicht naar het zuidoosten (Initiatiefnemer 2020).....	18
Figuur 11: Luchtfoto (2019) met aanduiding van werkzone 5.	19
Figuur 12: Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied.	23
Figuur 13: DHM kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied in de omgeving.	24
Figuur 14: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II (Skyview factor 0,25 m) met aanduiding van het onderzoeksgebied (uitgezoomd).	25
Figuur 15: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II (Skyview factor 0,25 m) met aanduiding van werkzone 1.	25
Figuur 16: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II (Skyview factor 0,25 m) met aanduiding van werkzones 2 en 3.	26
Figuur 17: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II (Skyview factor 0,25 m) met aanduiding van werkzones 4 en 5.	26
Figuur 18: GRB met weergave van het onderzoeksgebied en de hoogtelijn voor het onderzoeksgebied (noord-zuid).	27
Figuur 19: Hoogteprofiel (wegtracé, noord - zuid), zie ligging in Figuur 18 (Geopunt 2020).....	27
Figuur 20: Hoogteprofiel (werkzone 1 met bufferbekken, noord - zuid), zie ligging in Figuur 18 (Geopunt 2020).	28
Figuur 21: Bodemkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied.	28
Figuur 22: Quartaire sequenties ter hoogte van het onderzoeksgebied (Geopunt 2020).	31
Figuur 23: Quartairgeologische kaart met weergave van het onderzoeksgebied.....	31
Figuur 24: Gedigitaliseerde Tertiairgeologische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied.	32
Figuur 25: Bodemerosiekaart op perceelsniveau met aanduiding van het onderzoeksgebied.	33
Figuur 26: Bodembedekkingskaart (2015) met aanduiding van het onderzoeksgebied.	34
Figuur 27: Erfgoedwaarden uit de Inventaris Onroerend Erfgoed in de ruimere omgeving van het onderzoeksgebied.....	37
Figuur 28: Weergave van CAI waardes in de ruime omgeving van het onderzoeksgebied.....	39
Figuur 29: GRB met weergave van de reeds bekrachtigde archeologienota's en nota's in de omgeving van het onderzoeksgebied.....	40
Figuur 30: Fricxkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied en waar het in werkelijkheid ongeveer zou moeten liggen (blauwe omlijning).....	41
Figuur 31: Ferarriskaart met aanduiding van het onderzoeksgebied.	42
Figuur 32: Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het onderzoeksgebied.	43
Figuur 33: Vandermaelenkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied.	44
Figuur 34: Poppkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied.	45

Figuur 35: Topografische kaart van België uit 1969 met aanduiding van het onderzoeksgebied.....	46
Figuur 36: Orthofotomozaïek (kleinschalige zomeropname uit 1971) met weergave van het onderzoeksgebied.....	47
Figuur 37: Orthofotomozaïek (kleinschalige zomeropname uit 1979-1990) met weergave van het onderzoeksgebied.....	48
Figuur 38: Orthofotomozaïek uit 2013 (middenschalige winteropname) met weergave van het onderzoeksgebied.....	48
Figuur 39: Orthofotomozaïek uit 2019 (middenschalige winteropname) met weergave van het onderzoeksgebied.....	49

LIJST VAN TABELLEN

Tabel 1: Administratieve gegevens van het project.....	10
Tabel 2: Geraadpleegde bronnen (Cartesius; Geopunt, Inventaris Onroerend Erfgoed 2020).....	35
Tabel 3: Opsomming bouwkundige elementen en vastgestelde bouwkundige erfgoedwaarden aan het onderzoeksgebied (Geoportaal 2020, Inventaris Onroerend Erfgoed; aanduidingsobjecten).	38
Tabel 4: CAI meldingen rondom het onderzoeksgebied (CAI Onroerend Erfgoed 2020).	38
Tabel 5: Opsomming zones voor vervolgonderzoek.	52

DEEL 1 VERSLAG VAN RESULTATEN

1 INLEIDING

1.1 THESAURUS

Bureauonderzoek, Ardooie, Koolskamp, Plateau van Tielt, werkzones, terrein voor grondverbetering, bufferbekken.

1.2 ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Projectcode: 29519	Onroerend Erfgoed: 2020K262
ISSN-nummer	2406-3940
Erkend Archeoloog	ABO nv
Erkenningsnummer	OE/ERK/Archeoloog/2017/00167
Naam + adres onderzoeksgebied	
- Straat + nr.:	Delen van de Lichterveldsestraat, Holdestraat, Diksmuidse Boterweg, Moskostraat, Steenstraat, Zwevezeelsestraat, Kapellestraat en de Laagstraat
- Postcode:	8851
- Fusiegemeente:	Ardooie
- Land:	België
Lambertcoördinaten (1972 EPSG: 31370)	Xmin: 67752,33; Xmax: 188163,43 Ymin: 68666; Ymax: 189445,65
Kadaster	
- Gemeente:	Ardooie
- Afdeling:	2
- Sectie:	A en C
- Percelen:	Wegtracé binnen openbaar domein Werkzone 1 met bufferbekken (van zuid naar noord), gedeeltelijk binnen: 830A, 851,817, 822, 821, 818, 823, 824B, 929A, 778A, 776, 774/2, 773, 772, 771 Werkzone 2 ter hoogte van de Holdestraat 6 gedeeltelijk binnen: 216 A en 217C Werkzone 3 ter hoogte van de Holdestraat 12 gedeeltelijk binnen: 212B en 204A

Projectcode: 29519	Onroerend Erfgoed: 2020K262
	Werkzone 4 met terrein voor grondverbetering gedeeltelijk binnen: 34/2C, 36C2, 36B2, 25D Werkzone 5 ter hoogte van de Moskostraat gedeeltelijk binnen: 438B, 438G en 749D Werkzone 6 Zwevezeelsestraat: Openbaar domein
Onderzoekstermijn	November - december 2020

Tabel 1: Administratieve gegevens van het project.

1.3 DOEL VAN HET ONDERZOEK

Het doel van de archeologienota is nagaan in welke mate het archeologisch bodemarchief bedreigd wordt door een nakende ingreep in de bodem. Het onderzoek heeft drie objectieven:

1. Er wordt op basis van de beschikbare informatie nagegaan of er archeologische resten te verwachten zijn op het terrein.
2. Er wordt nagegaan hoe goed deze archeologische resten bewaard zijn gebleven en in hoeverre deze bedreigd zijn door de geplande bouwwerken.
3. Er wordt nagegaan wat het potentieel tot kennisvermeerdering is.

De gegevens voor deze analyse worden gehaald uit bestaande en ontsloten landschappelijke, bouwkundige en archeologische inventarissen en kaarten in combinatie met de plannen geleverd door de initiatiefnemer. Op basis van de resultaten van dit onderzoek zal een advies worden geformuleerd voor eventueel archeologisch vervolgonderzoek, *in situ* bewaring of vrijgave van het terrein.

1.4 AANLEIDING VAN HET ONDERZOEK

Deze archeologienota kwam tot stand in opdracht van de initiatiefnemer voor de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de geplande werken ter hoogte van de Lichterveldsestraat, de Holdestraat, de Diksmuidse Boterweg, de Moskostraat, de Steenstraat, de Zwevezeelsestraat, de Kapellestraat en de Laagstraat te Koolskamp (gemeente Ardooie, provincie West-Vlaanderen). Deze werkzaamheden houden het volgende in:

- Deels verwijderen bestaande riolering
- Aanleg gescheiden riolering
- Aanleg nieuwe grachten
- Herprofileren van bestaande grachten
- Aanleg werkzone 1 met bufferbekken (ca. 13.048 m²)
- Aanleg werkzone 2 ter hoogte van de Holdestraat 6 (ca. 907 m²)
- Aanleg werkzone 3 ter hoogte van de Holdestraat 12 (ca. 2.200 m²)
- Aanleg werkzone 4 met terrein voor grondverbetering (ca. 6.030 m²)
- Aanleg werkzone 5 ter hoogte van de Moskostraat (ca. 2.483 m²)

- Aanleg van werkzone 6 ter hoogte van de Zwevezeelsestraat (ca. 63 m²)
- Heraanleg van wegenis zonder uitbreiding

De geplande bouwwerken en de bijhorende graafwerken worden beschouwd als een ingreep in de bodem. De lengte van het lijntracé overstijgt de wettelijke grenswaarde van 1.000 m (ca. 2.800 m), daarnaast overstijgt de bodemingreep de grenswaarde van 1.000 m² (ca. 49.000 m²) buiten gabarit. Het is niet binnen een beschermde archeologische site of vastgestelde archeologische zone gelegen.

Om deze redenen moet er in het kader van het Onroerendergoeddecreet, voorafgaand aan het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen, een archeologienota worden opgemaakt om het archeologisch potentieel te evalueren (art. 5.4.1. Onroerendergoeddecreet). Het bureauonderzoek moet uitwijzen of een onderzoek met ingreep in de bodem mogelijk en wenselijk is voor het onderzoeksgebied.

1.5 AFBAKENING ONDERZOEKSGBIED

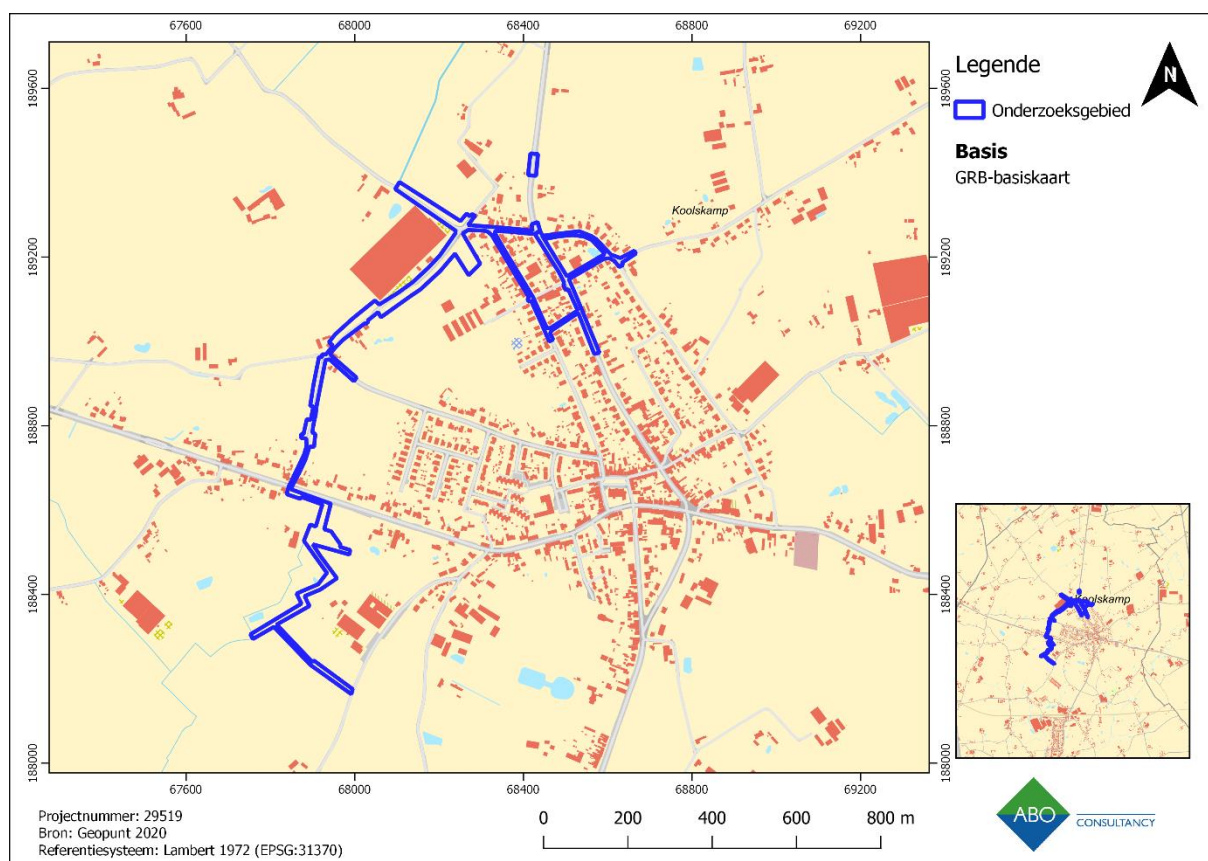
De werken zullen plaatsvinden binnen delen van de Lichterveldsestraat, de Holdestraat, de Diksmuidse Boterweg, de Moskostraat, de Steenstraat, de Zwevezeelsestraat, de Kapellestraat en de Laagstraat te Koolkamp (gemeente Ardooie, provincie West-Vlaanderen). Er worden daarnaast 5 werkzones aangelegd, een terrein voor grondverbetering en een bufferbekken (Figuur 3).

1.6 ONDERZOEKSSTRATEGIE

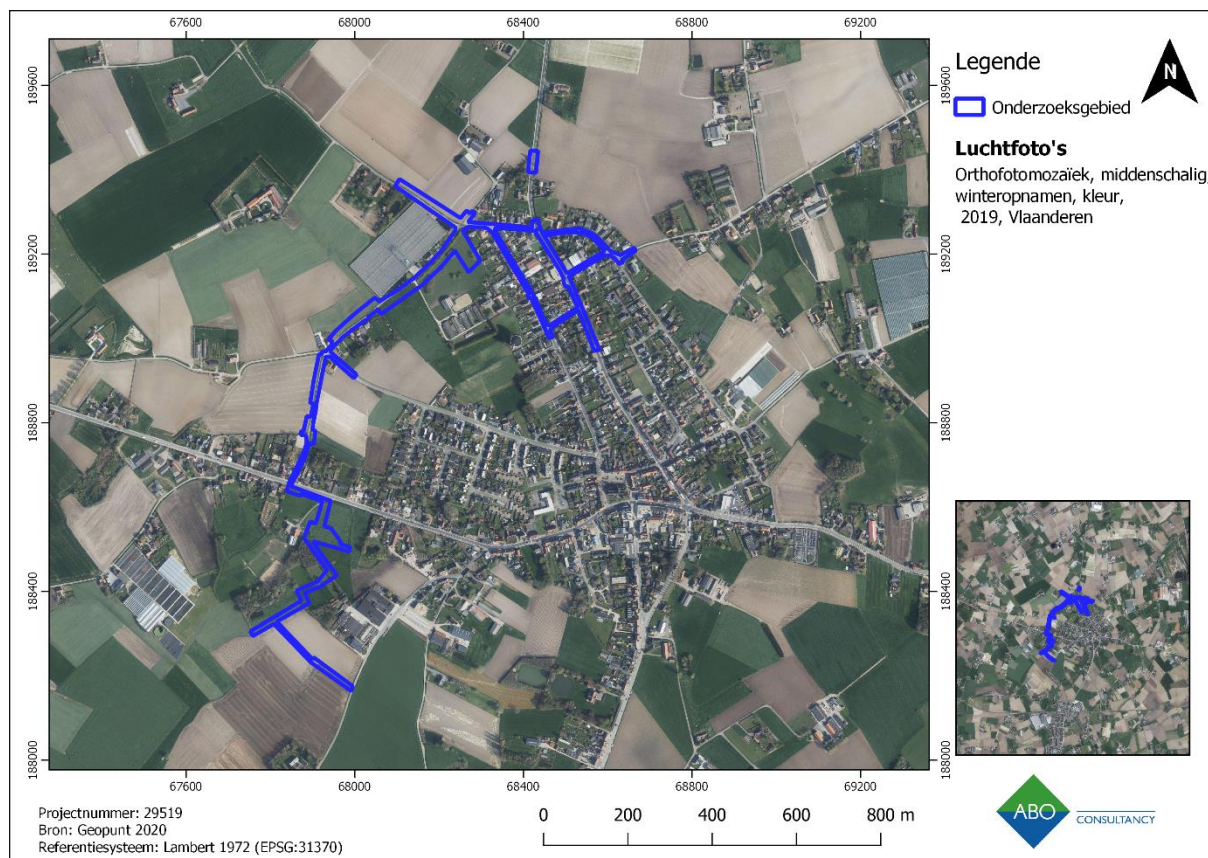
De volgende twee stappen worden ondernomen om een archeologisch verwachtingsprofiel op te stellen:

- 1) Een analyse van de bestaande en ontsloten landschappelijke gegevens plaatst het studiegebied in een breder landschappelijk kader (hfst. 3). Hiertoe werd zowel kaartmateriaal als literaire bronnen geconsulteerd.
- 2) Een analyse van de bestaande en ontsloten historische en archeologische gegevens geven inzicht in het archeologisch potentieel van het studiegebied (hfst. 4). Hierbij werden voornamelijk inventarissen onroerend erfgoed en historische kaarten geraadpleegd.

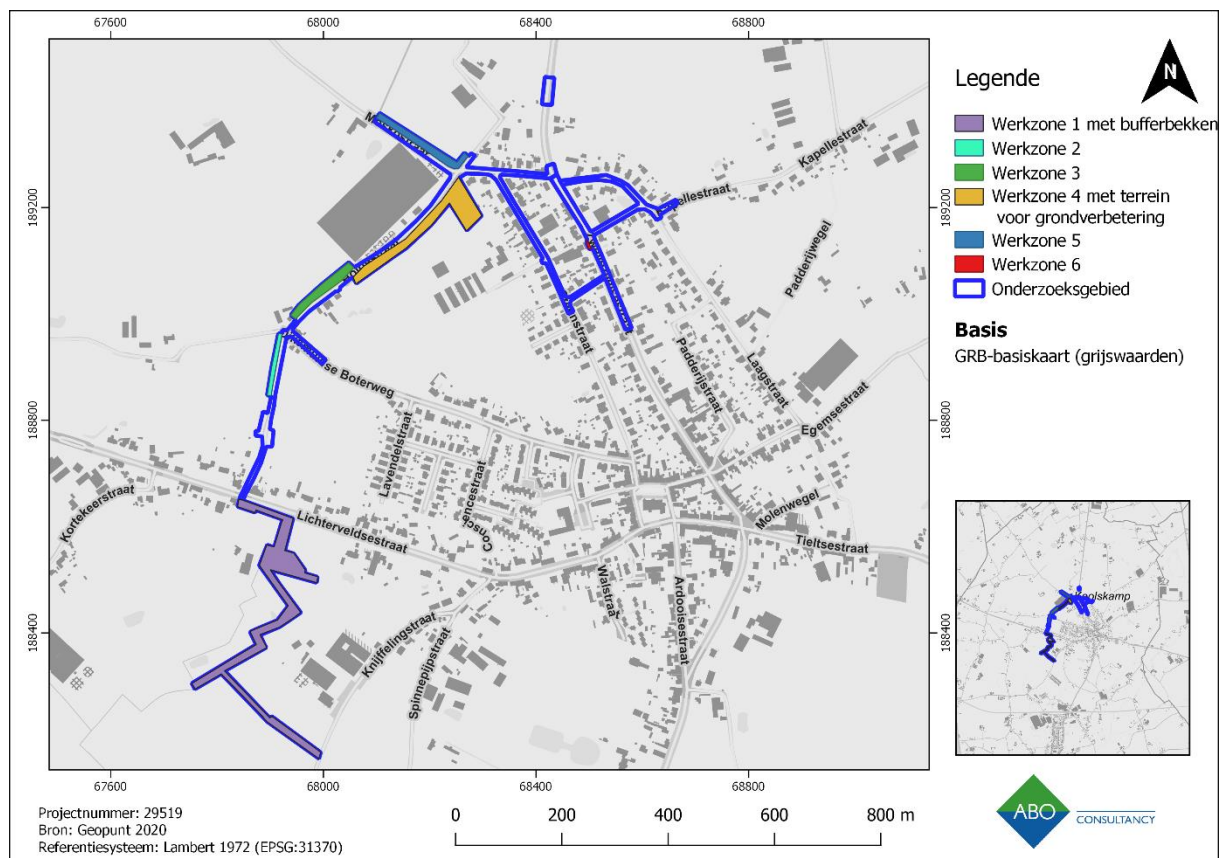
Het archeologisch verwachtingsprofiel wordt vervolgens geconfronteerd met de aard van de geplande werken teneinde de impact van deze werken te bepalen en een advies te formuleren.

Figuur 1: GRB (overzicht) met weergave van het onderzoeksgebied.

Figuur 2: Luchtfoto (middenschallige winteropname, 2019) met weergave van het onderzoeksgebied.

Figuur 3: GRB met aanduiding van het onderzoeksgebied met daarin de 6 werkzones en terrein voor grondverbetering.

2 AARD VAN DE BEDREIGING

2.1 HUIDIGE SITUATIE

Het onderzoeksgebied omvat de delen van de Lichterveldsestraat, de Holdestraat, de Diksmuidse Boterweg, de Moskostraat, de Steenstraat, de Zwevezeelsestraat, de Kapellestraat en de Laagstraat te Koolskamp. De straten zijn aangelegd in een asfaltverharding die het onderzoeksgebied tot ca. 0,5 m-mv diepte hebben verstoord.

2.1.1 RIOLERINGEN

Binnen het onderzoeksgebied is reeds plaatselijk een riolering aanwezig. De huidige toestand zal per straat worden toegelicht:

Holdestraat

Binnen de Holdestraat ligt momenteel een rioleringsleiding (diameter 300 – 500 mm). Deze bevindt zich plaatselijk onder de berm van de weg op een diepte van ca. 3 m-mv. De aanlegsleuf was maximaal ca. 1,5 m breed.

Diksmuidse Boterweg

Binnen de Diksmuidse Boterweg zijn twee rioleringen aanwezig. Beide riolen zijn onder het voetpad gelegen. De zuidelijke leiding heeft een buisdiameter van 400 mm en ligt 2 m-mv diep. De noordelijke leiding heeft een buisdiameter van 400 mm en ligt ca. 1,8 m-mv diep. De aanlegsleuven waren maximaal ca. 1,5 m breed.

Moskostraat

Binnen de Moskostraat ligt momenteel een bestaande riolering (buisdiameter 500 mm) op 2,5 m-mv diepte onder het voetpad. De aanlegsleuf was ca. 1,5 m breed. Daarnaast zijn de bestaande grachten binnen de Moskostraat ingebuisd (buisdiameter 300 mm).

Steenstraat

Binnen de Steenstraat ligt momenteel een bestaande riolering (diameter 500 mm) onder het voetpad tot ca. 2 m-mv. De aanlegsleuf was maximaal ca. 1,5 m breed.

Zwevezeelsestraat

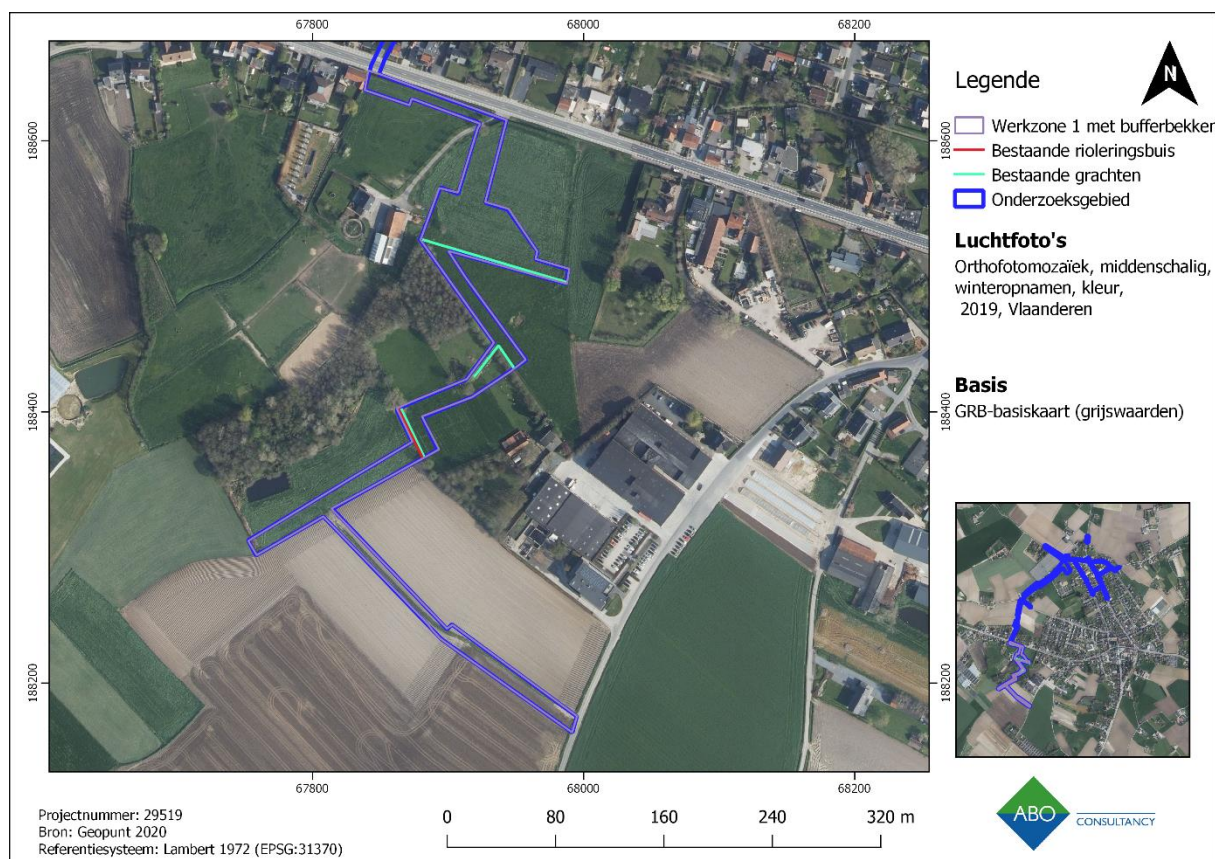
Onder het midden van de rijweg is reeds een bestaande riolering (buisdiameter 400 mm) aanwezig. Deze riolering ligt ca. 2,5 m-mv diep. De aanlegsleuf was maximaal ca. 1,5 m breed.

Laagstraat/Kapellestraat

Binnen de Laagstraat en de Kapellestraat liggen momenteel bestaande rioleringen (diameter 500 mm) onder het de bestaande verharde wegberm. De rioleringen liggen ca. 2 tot 3 m-mv diep. De aanlegsleuven waren maximaal ca. 1,5 m breed.

2.1.2 WERKZONE 1

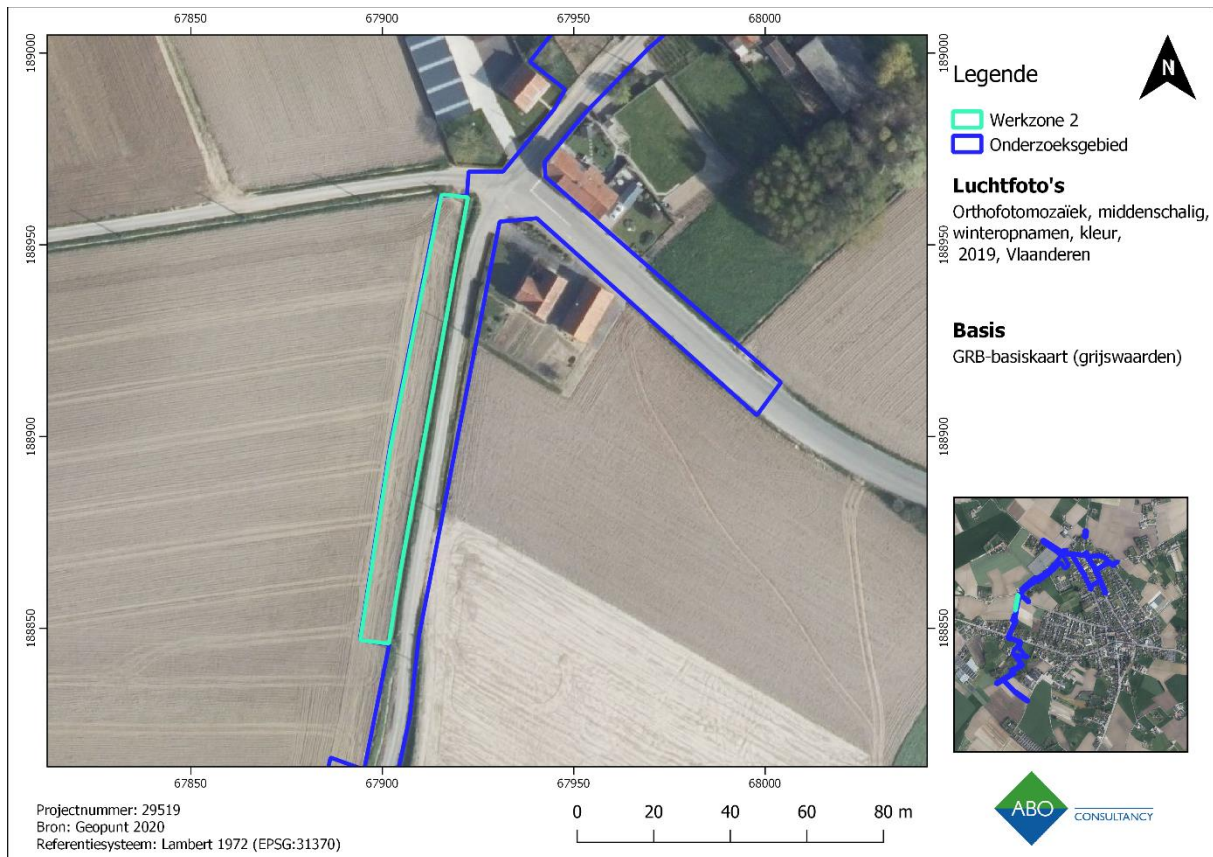
Ten zuiden van de Lichterveldsestraat wordt een werkzone voorzien van een totale oppervlakte van ca. 13.048 m². Momenteel ligt de werkzone in een agrarisch gebied. Door de werkzone heen stromen enkele kleine grachten zoals in Figuur 4 te zien is. Over een beperkte lengte is een rioleringsbuis met een buisdiameter van 400 mm aanwezig.

Figuur 4: Luchtfoto (2019) met aanduiding van werkzone 1 met hierin de grachten en riolering.

2.1.3 WERKZONE 2

Ter hoogte van de Holdestraat 6 wordt een werkzone van ca. 907 m² voorzien. Momenteel is het gehele terrein binnen een agrarisch landschap gelegen en is het onbebouwd (Figuur 5 en Figuur 6).

Figuur 5: Luchtfoto (2019) met aanduiding van werkzone 2.

Figuur 6: Foto van werkzone 2, met zicht naar het zuiden (Initiatiefnemer 2020).

2.1.4 WERKZONE 3

Ter hoogte van Holdestraat 12 wordt een werkzone van ca. 2.200 m² voorzien. Momenteel is het gehele terrein binnen een agrarisch landschap gelegen en is het in zijn geheel onbebouwd (Figuur 12 en Figuur 8).

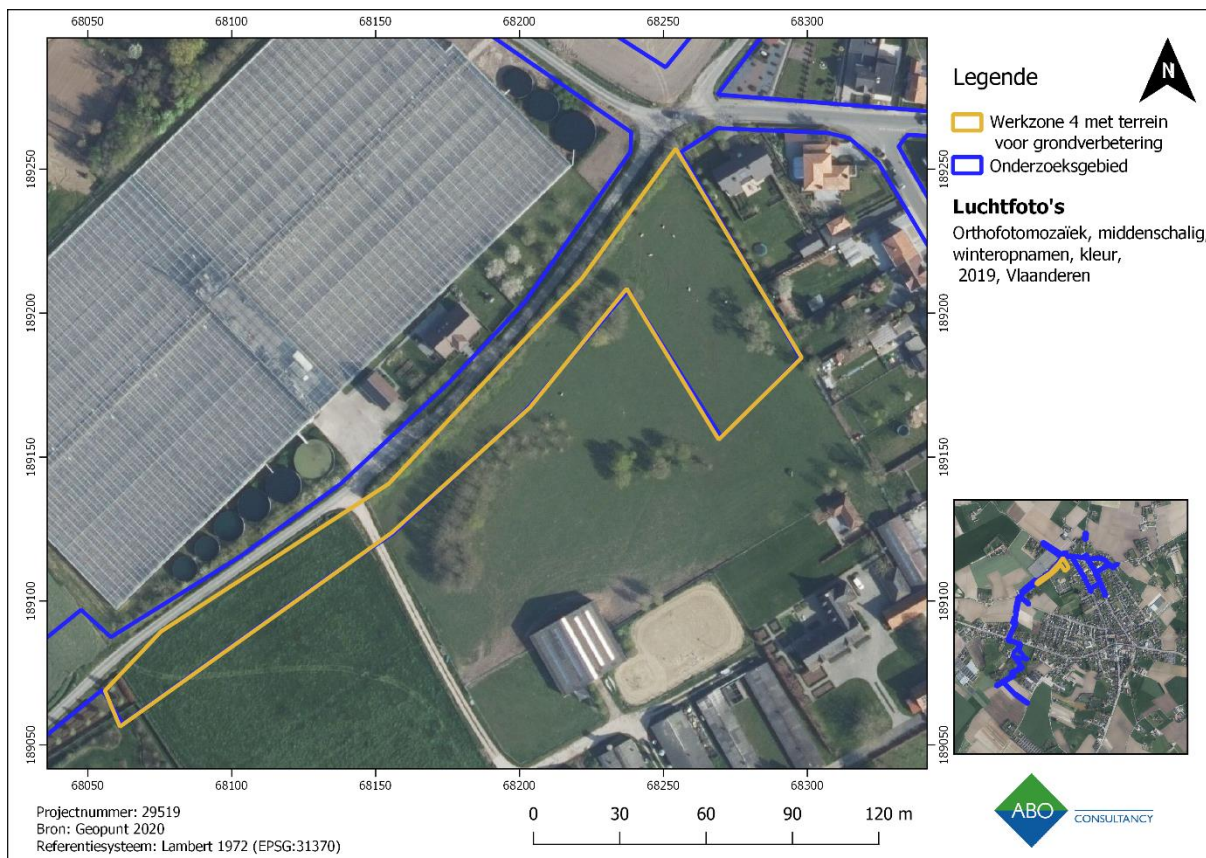
Figuur 7: Luchtfoto (2019) met aanduiding van werkzone 3.

Figuur 8: Foto van werkzone 3, met zicht naar het zuidwesten (Initiatiefnemer 2020).

2.1.5 WERKZONE 4 MET TERREIN VOOR GRONDVERBETERING

Aan de overzijde van de Holdestraat 7 wordt langs de rijweg een werkzone voorzien. Daarnaast zal er tijdens de uitvoering van de werken een terrein voor grondverbetering in gebruik worden genomen. Momenteel zijn de terreinen in gebruik als weiland. Door de werkzone loopt een private steenslagweg (Figuur 9 en Figuur 10). Het gebied is verder volledig onbebouwd.

Figuur 9: Luchtfoto (2019) met aanduiding van werkzone 4.

Figuur 10: Foto van het terrein voor grondverbetering, met zicht naar het zuidoosten (Initiatiefnemer 2020).

2.1.6 WERKZONE 5

Ter hoogte van de Moskostraat wordt een werkzone voorzien van ca. 2.483 m². Momenteel is deze werkzone in gebruik als agrarisch land en is het onbebouwd (Figuur 11).

Figuur 11: Luchtfoto (2019) met aanduiding van werkzone 5.

2.1.7 WERKZONE 6

Ter hoogte van de Zwevezeelsestraat wordt een kleine werkzone voorzien van ca. 63 m².

2.2 TOEKOMSTIGE SITUATIE

De hier getoonde ontwerpgegevens werden aangeleverd door de initiatiefnemer en zijn als bijlagen aan dit document toegevoegd. De dieptes die op deze plannen zijn weergegeven, betreffen de BOK-waarde (diepte van de binnenkant van de onderkant van de buis) en zijn exclusief fundering. Om de uit te graven diepte te bepalen dient hier dan ook ca. 50 cm bijgeteld te worden. De dieptes die hieronder worden weergegeven staan steeds voor de BOK tenzij anders vermeld.

2.2.1 RIOLERINGEN

Binnen de Lichterveldsestraat, Holdestraat, Diksmuidse Boterweg, Moskostraat, Steenstraat, Zwevezeelsestraat, Kapellestraat en de Laagstraat zal er een nieuwe gescheiden riolering worden aangelegd. Het regenwater van de wijk Mosselmarkt zal worden aangesloten op de grachten ter hoogte van de Moskostraat. Deze grachten zijn via een inbuizing aangesloten op de waterloop de Jobeek. Het regenwater dat niet zal worden aangesloten op de grachten ter hoogte van de Moskostraat zal worden afgevoerd naar de Roobeek. Daarnaast zal de perseleiding en de gravitaire vuilwaterleidingen ter hoogte

van de Diksmuidse Boterweg worden aangesloten op de bestaande collector. In de volgende secties zullen de geplande werken per zone/straat worden toegelicht.

Aansluiting Roobeek tot de Lichterveldestraat

Binnen het agrarische gebied ten zuiden van de Lichterveldestraat wordt er langs de bestaande afsluiting een nieuwe gracht aangelegd op percelen 818 en 821. Deze nieuwe gracht (ca. 1,1 m-mv diep) zal worden aangesloten op de bestaande kleine gracht ten noordoosten hiervan. De bestaande gracht zal hiervoor over een lengte van 25 m worden geherprofileerd.

Binnen perceel 823 wordt er een nieuwe doorsteek gemaakt naar de bestaande gracht op perceel 824B. Deze bestaande gracht zal worden geherprofileerd tot aan perceel 829A. Er zal een nieuwe gracht worden aangelegd langs de bestaande afsluiting tussen perceel 829 en 824B om de aansluiting met het gecontroleerd overstromingsgebied te verzekeren.

Ten zuiden van de Lichterveldestraat wordt een nieuwe gracht aangelegd over een totale lengte van ca. 292 m. Deze zal plaatselijk worden ingebuisd (diameter 400 mm). Het bodemarchief zal hier over een breedte van ca. 1 tot 2 m, ca. 1,1 m-mv diepte verstoord worden.

De grachten ter hoogte van het nieuwe bufferbekken zullen over een totale lengte van 140 m worden geherprofileerd. De gracht langs de Lichterveldsestraat zal over een lengte van 92 m worden geherprofileerd.

Binnen deze zone zal tevens over de gehele oppervlakte een werkzone worden voorzien.

Holdestraat

Binnen de Holdestraat ligt momenteel een rioleringsleiding (diameter 300 – 500 mm). Deze bevindt zich plaatselijk onder de berm van de weg op een diepte van ca. 3 m-mv. De aanlegsleuf was maximaal ca. 1,5 m breed. Deze bestaande inbuizing zal worden opgevuld tussen R22 en R29.

Tijdens de uitvoering van de werken zal er een DWA langsheen de Holdestraat worden aangelegd. Deze loopt voor een deel ter hoogte van werkzone 3. De DWA komt dus grotendeels naast de weg te liggen. Het krijgt een buisdiameter van 250 mm en ligt ca. 3 m-mv diep. De aanlegsleuf wordt ca. 1,25 m breed. In het afwaartse deel van de Holdestraat wordt een RWA met buisdiameter van 400 mm (infiltratiebuis) aangelegd tot ca. 2,5 m-mv diepte. De breedte van de aanlegsleuf bedraagt ca. 1,4 m. De nieuwe riolering overlapt de locatie van de bestaande riolering niet.

De bestaande gracht langs werkzone 2 zal worden geherprofileerd over een lengte van ca. 113 m. Binnen het noordelijke deel van deze gracht zal er een infiltratiebuis worden geplaatst. De bestaande gracht langs werkzone 3, zal over een lengte van 76 m, worden geherprofileerd.

Diksmuidse Boterweg

Binnen de Diksmuidse Boterweg zijn twee rioleringen aanwezig. Beide riolen zijn onder het voetpad gelegen. De zuidelijke leiding heeft een buisdiameter van 400 mm en ligt 2 m-mv diep. De noordelijke leiding heeft een buisdiameter van 400 mm en ligt ca. 1,8 m-mv diep. De aanlegsleuven waren maximaal ca. 1,5 m breed. Beide rioleringen worden verwijderd.

De nieuwe gescheiden riolering komt onder het midden van de rijweg te liggen. De locatie van de bestaande riolering overlapt deze van de nieuwe riolering niet. De nieuwe DWA-leiding (buisdiameter 250 mm) ligt ca. 2,5 m-mv diep. De nieuwe RWA-leiding (buisdiameter 400 mm) ligt ook ca. 2,5 m-mv diep. De aanlegsleuf voor beide rioleringen bedraagt ca. 2,15 m breed.

De nieuwe DWA-leiding zal worden aangesloten op het bestaande stelsel, ter hoogte van P1. Deze put zal worden aangepast om de aansluiting te kunnen realiseren. De nieuwe RWA-leiding sluit niet aan op het bestaande stelsel.

Moskostraat

Binnen de Moskostraat ligt momenteel een bestaande riolering (buisdiameter 500 mm) op 2,5 m-mv diepte onder het voetpad. De aanleg sleuf was ca. 1,5 m breed. Deze zal aan beide zijden van de straat worden opgebroken. Daarnaast zijn de bestaande grachten binnen de Moskostraat ingebuisd (buisdiameter 300 mm).

Tijdens de uitvoering van de werken zal er een nieuwe gescheiden riolering onder het midden van de rijweg worden geplaatst. De nieuwe riolering overlapt de locatie van de bestaande niet. De RWA (buisdiameter 700 mm) ligt ca. 2,5 m-mv diep en de DWA (buisdiameter 250 mm) ca. 3 m-mv diep. De breedte van beide rioleringen samen bedraagt ca. 2,45 m.

Steenstraat

Binnen de Steenstraat ligt er momenteel een bestaande riolering (diameter 500 mm) onder het voetpad tot ca. 2 m-mv. De aanleg sleuf was maximaal ca. 1,5 m breed. De riolering zal aan beide zijden van de straat worden opgebroken waar mogelijk.

Tijdens de uitvoering van de werken zal er een nieuwe gescheiden riolering onder het midden van de rijweg worden geplaatst. De nieuwe riolering overlapt de locatie van de bestaande niet. De RWA (buisdiameter 400 mm) ligt ca. 2,5 m-mv diep en de DWA (buisdiameter 250 mm) ca. 3 m-mv diep. De breedte van beide rioleringen samen bedraagt ca. 2,15 m.

Zwevezeelsestraat

Onder het midden van de rijweg is reeds een bestaande riolering (buisdiameter 400 mm) aanwezig. Deze riolering ligt ca. 2,5 m-mv diep. De aanleg sleuf was maximaal ca. 1,5 m breed.

De bestaande riolering dient te worden opgebroken, gezien de nieuwe riolering ter hoogte van de bestaande zal worden aangelegd. De RWA (buisdiameter 400 mm) ligt ca. 2,5 m-mv diep en de DWA (buisdiameter 250 mm) ca. 3 m-mv diep. De breedte van beide rioleringen samen bedraagt ca. 2,15 m.

Laagstraat/Kapellestraat

Binnen de Laagstraat en de Kapellestraat liggen momenteel bestaande rioleringen (diameter 500 mm) onder het de bestaande verharde wegberm. De rioleringen liggen ca. 2 tot 3 m-mv diep. De aanleg sleuven waren maximaal ca. 1,5 m breed. De bestaande riolering zal waar mogelijk worden opgebroken.

Tijdens de uitvoering van de werken zal er een nieuwe gescheiden riolering onder het midden van de rijweg worden geplaatst. De nieuwe riolering overlapt de locatie van de bestaande niet. De RWA (buisdiameter 500 mm) ligt ca. 2,5 m-mv diep en de DWA (buisdiameter 250 mm) ca. 3 m-mv diep. De breedte van beide rioleringen samen bedraagt ca. 2,25 m. De nieuwe riolering overlapt de locatie van de bestaande niet.

2.2.2 ANDERE CONSTRUCTIES

Ten zuiden van het kruispunt van de Moskostraat en de Holdestraat zal er een nieuw pompstation worden aangelegd binnen privaat domein. Dit pompstation ligt ca. 4,2 m-mv diep en is ca. 10 m² groot.

Ter hoogte van het kruispunt van de Moskostraat met de Holdstraat wordt er een nieuwe noodoverlaat (O1) geplaatst. Deze constructie bevindt zich volledig binnen openbaar domein.

Ter hoogte van het kruispunt van de Laagstraat met de Kapellestraat wordt een constructie geplaatst (GD16/GR16) dat er voor zorgt dat zowel de RWA- als de DWA-leiding op dezelfde as kunnen vertrekken. Beide rioleringen bevinden zich namelijk op een ander hoogte.

2.2.3 WEGENIS

De wegenis zal binnen de Molenstraat, Lichterveldsestraat, Holdestraat, Diksmuidse Boterweg, Moskostraat, Steenstraat, Zwevezeelsestraat, Kapellestraat en de Laagstraat worden heraangelegd in asfalt.

2.2.4 TERREIN VOOR GRONDVERBETERING

Er wordt aan de overzijde van de Holdestraat 7 een terrein voor grondverbetering aangelegd. Het terrein voor grondverbetering zal in ophoging worden voorzien en niet ontgraven worden. De stapeling van gronden zal binnen het terrein voor een compactie van de grond zorgen. Er wordt daarom een verstoring van ca. 0,5 m-mv diepte verwacht.

Om het terrein voor grondverbetering in gebruik te kunnen nemen, wordt de grachtbeëindiging van de bestaande baangracht verplaatst.

Ter hoogte van het terrein voor grondverbetering zal een pompstation en een elektriciteitscabine van fluvius worden gebouwd.

2.2.5 WERKZONES

Om de werken aan de riolering te kunnen uitvoeren worden er verschillende werkzones voorzien:

- Aanleg werkzone 1 ten zuiden van de Lichterveldsestraat (ca. 13.048 m²)
- Aanleg werkzone 2 ter hoogte van de Holdestraat 6 (ca. 907 m²)
- Aanleg werkzone 3 ter hoogte van de Holdestraat 12 (ca. 2.200 m²)
- Aanleg werkzone 4 ter hoogte van de Holdestraat 7 (ca. 6.030 m²)
- Aanleg werkzone 5 ter hoogte van de Moskostraat (ca. 2.483 m²)
- Aanleg van werkzone 6 ter hoogte van de Zwevezeelsestraat (ca. 63 m²)

Ook binnen deze werkzones zullen tijdens de uitvoering van de werken gebruikt worden als stapelplaats voor gronden die afkomstig zijn van de werf. Na de werken worden de geotextiel, zandlaag en tijdelijke inbuizing verwijderd. De toplaag wordt opnieuw uitgespreid en de terreinen zaaiklaar gelegd. Het bodemarchief binnen de werkzones zullen na de uitvoering van de werken tot ca. 0,8 m-mv diep verstoord zijn.

3 ASSESSMENTRAPPORT: LANDSCHAPPELIJKE ANALYSE

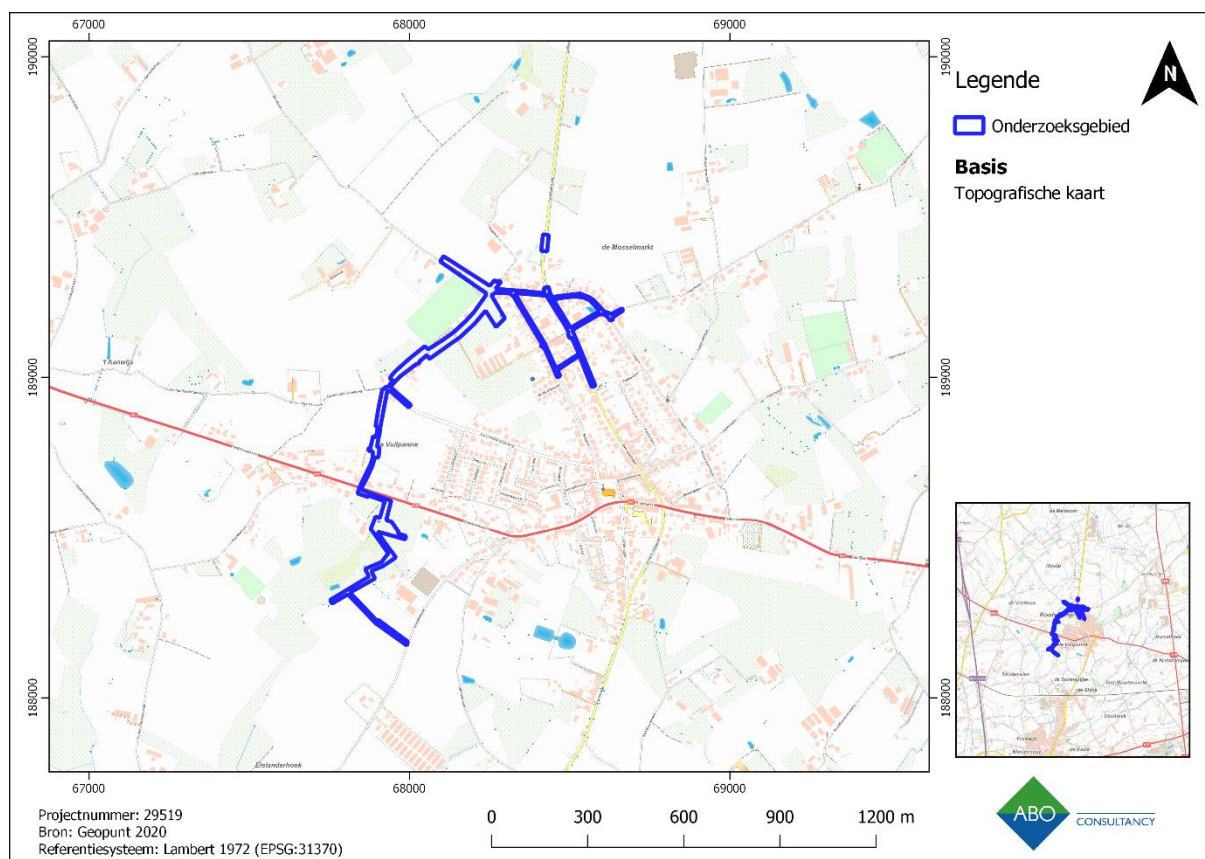
3.1 TOPOGRAFISCHE SITUERING

3.1.1 TOPOGRAFIE

Het onderzoeksgebied is ter hoogte van het dorp Koolskamp gelegen en ligt in het noordelijke deel van de gemeente Ardooie (provincie West-Vlaanderen). Het centrum van Ardooie is ca. 3 km ten zuiden van het onderzoeksgebied gelegen.

Fysisch geografisch gezien ligt het onderzoeksgebied op de rand van het zandlemige plateau van Tielt. Het situeert zich op een oost-west georiënteerde cuestasrug die zich uitstrekt van Aarsele tot Hooglede. Het landschap wordt verder gekenmerkt door een sterk reliëf, dat in de zuidelijke richting steiler daalt dan in noordelijke richting. Bodemkundig worden hier vooral zandlemige bodems verwacht (Inventaris Onroerend Erfgoed, thema ID: 15534).

Het noordelijke deel van het onderzoeksgebied ligt binnen Koolskamp, terwijl de rest van het onderzoeksgebied net aan de rand van het dorp is gelegen. Het zuidelijke deel ligt in een agrarisch landschap.

Figuur 12: Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied.

3.1.2 HOOGTEMODELKAARTEN

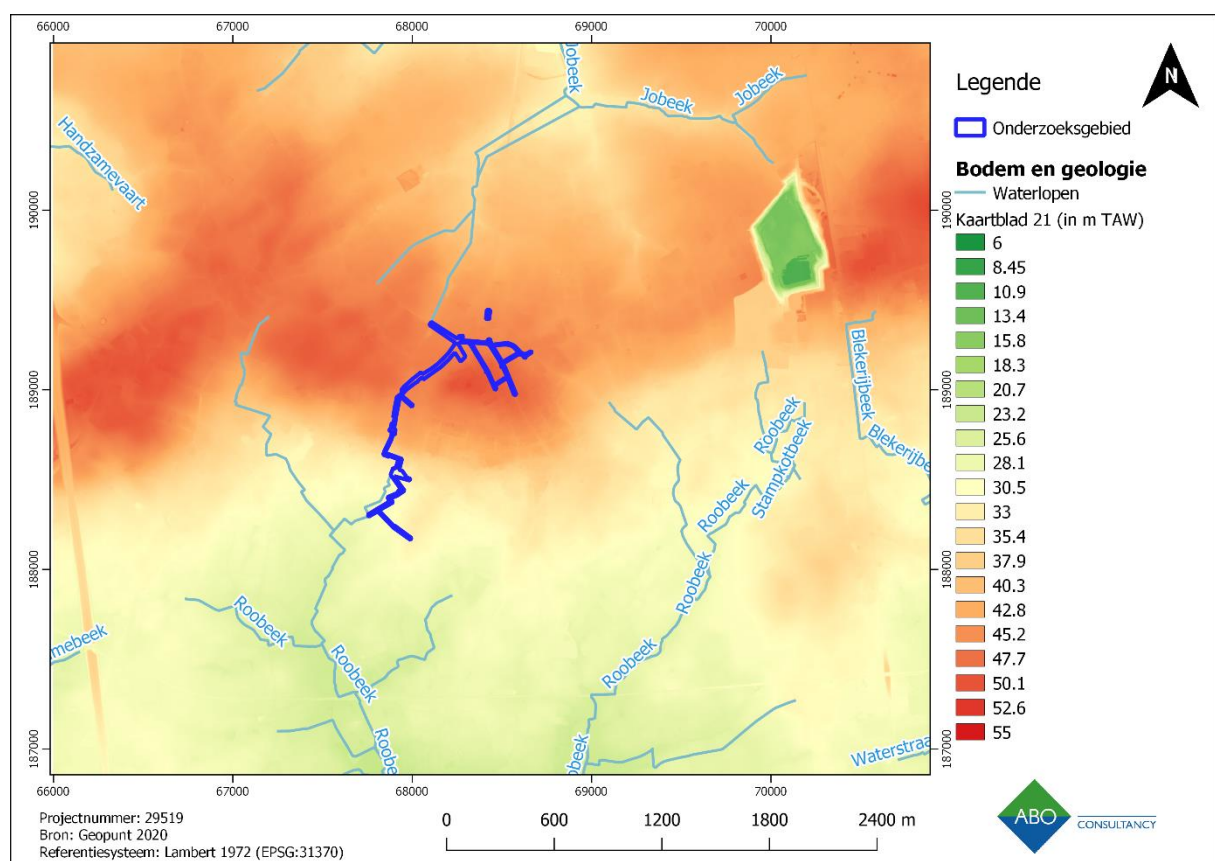
Het reliëf is in de vorm van een DHM en het DHM Vlaanderen II (Skyview) weergegeven (Figuur 13). Landschappelijk gezien bevindt het onderzoeksgebied zich binnen een interessante zone. Het is namelijk aan de rand van een west-oost georiënteerde dekzandrug (ca. 50 m TAW) gelegen. De heuvelkam vormt

de waterscheidingslijn tussen het Mandel-Leiebekken en het deelbekken van de Rivierbeek. De Diksmuidse Boterweg loopt parallel met deze hoogtelijn (Inventaris Onroerend Erfgoed, thema ID: 15534).

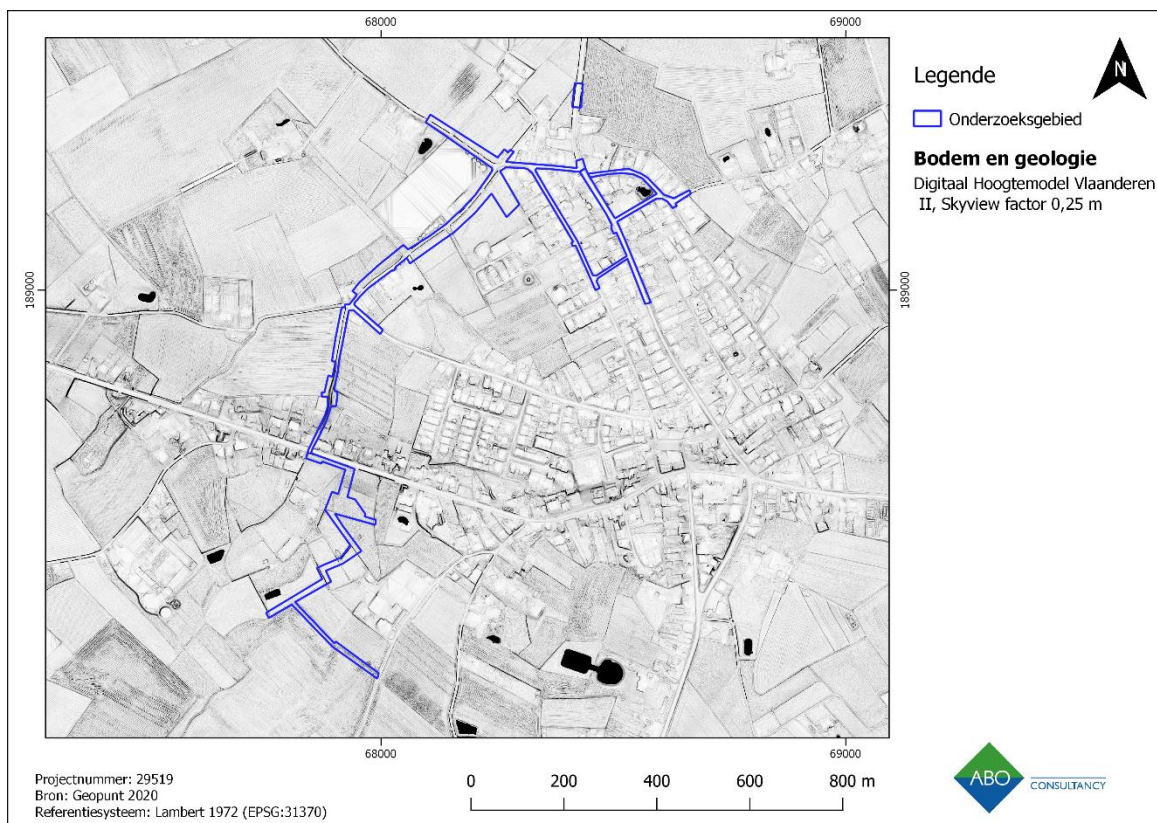
Daarnaast bevindt het onderzoeksgebied zich in de nabijheid van verschillende kleine waterlopen. Op de DHM is te zien dat de Jobeek ter hoogte van Koolskamp ontspringt. Het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied grenst aan de Roobeek. De Roobeek stroomt hierbij zuidwaarts af naar de Mandel (Inventaris Onroerend Erfgoed, thema ID: 15534).

Aangezien het onderzoeksgebied zich op een flank bevindt, moet er rekening gehouden worden met eventueel aanwezige colluvium. De hoogte binnen het onderzoeksgebied loopt langzaam af van noord naar zuid. Colluvium zou mogelijk in het zuiden aanwezig kunnen zijn. In het algemeen geldt er een grote archeologische verwachting vanwege de landschappelijke ligging, vooral voor het noordelijke deel van het onderzoeksgebied. Dit gedeelte ligt namelijk op de rand van een plateau en was mogelijk een aantrekkelijke plek om te vestigen in het verleden.

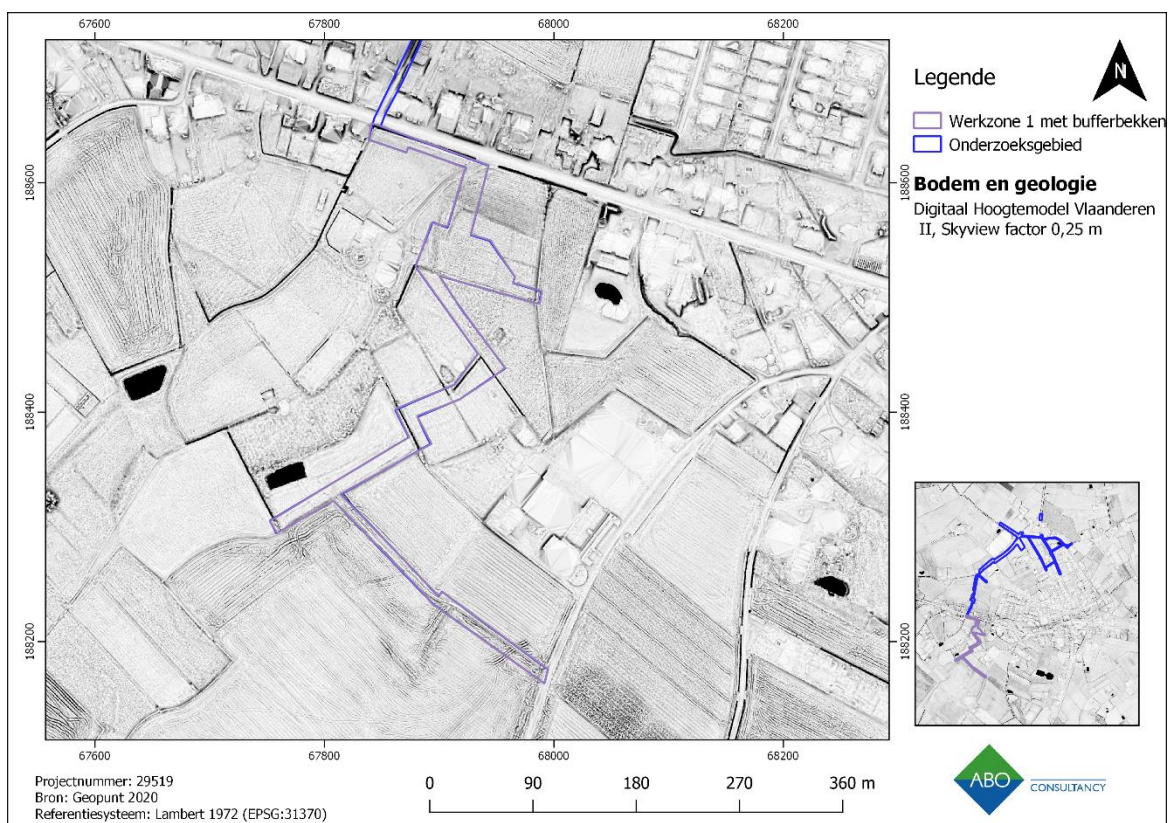
Op de Skyviewkaart zijn verder geen opmerkelijke hoogteverschillen zichtbaar binnen het wegtracé. De contouren zijn voornamelijk te associëren met de straatopbouw en de aanwezige grachten (Figuur 14). Binnen werkzone 1 zijn voornamelijk ploegsporen te zien, daarnaast zijn er enkele kleine grachten zichtbaar. Dit is ook het geval voor het bufferbekken. Direct ten zuiden van het bufferbekken is de loop van een gracht zichtbaar. Binnen de overige werkzones en het terrein voor grondverbetering zijn enkel ploegsporen te zien. Parallel aan de weg van werkzones 3 en 4 stromen kleine grachten.

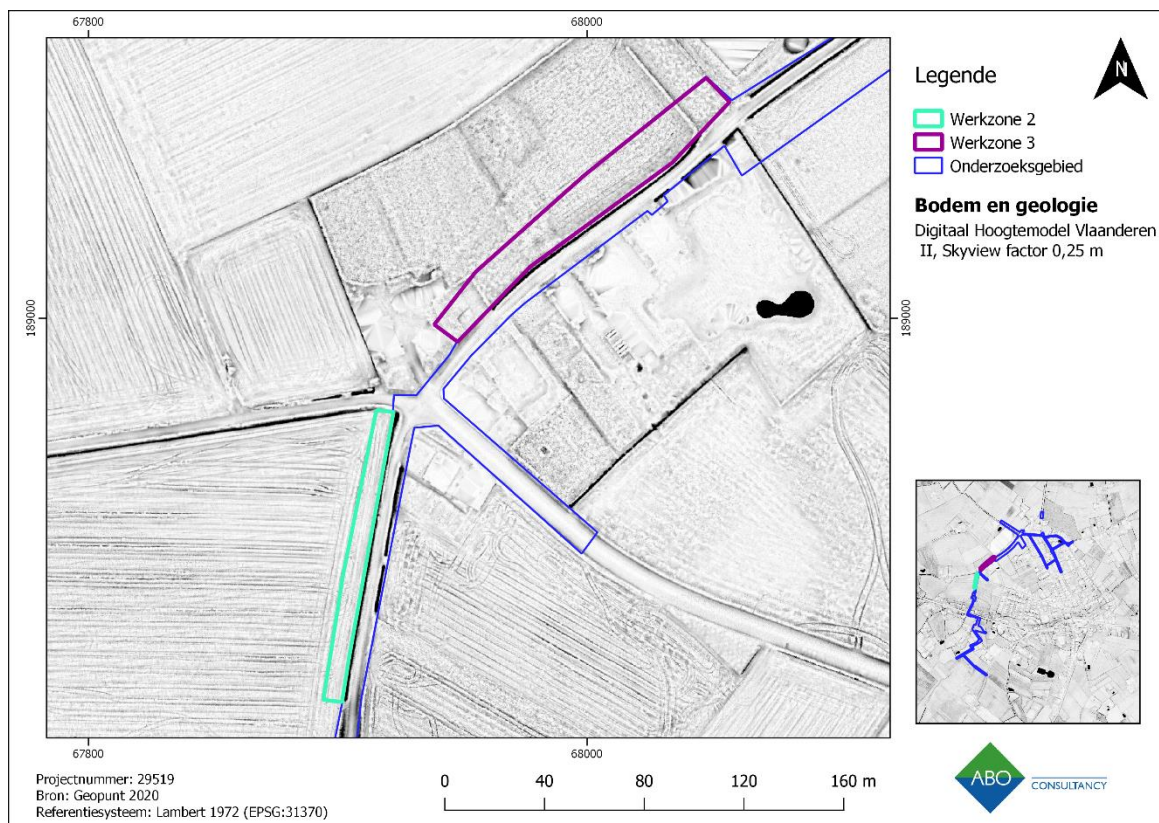
Figuur 13: DHM kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied in de omgeving.

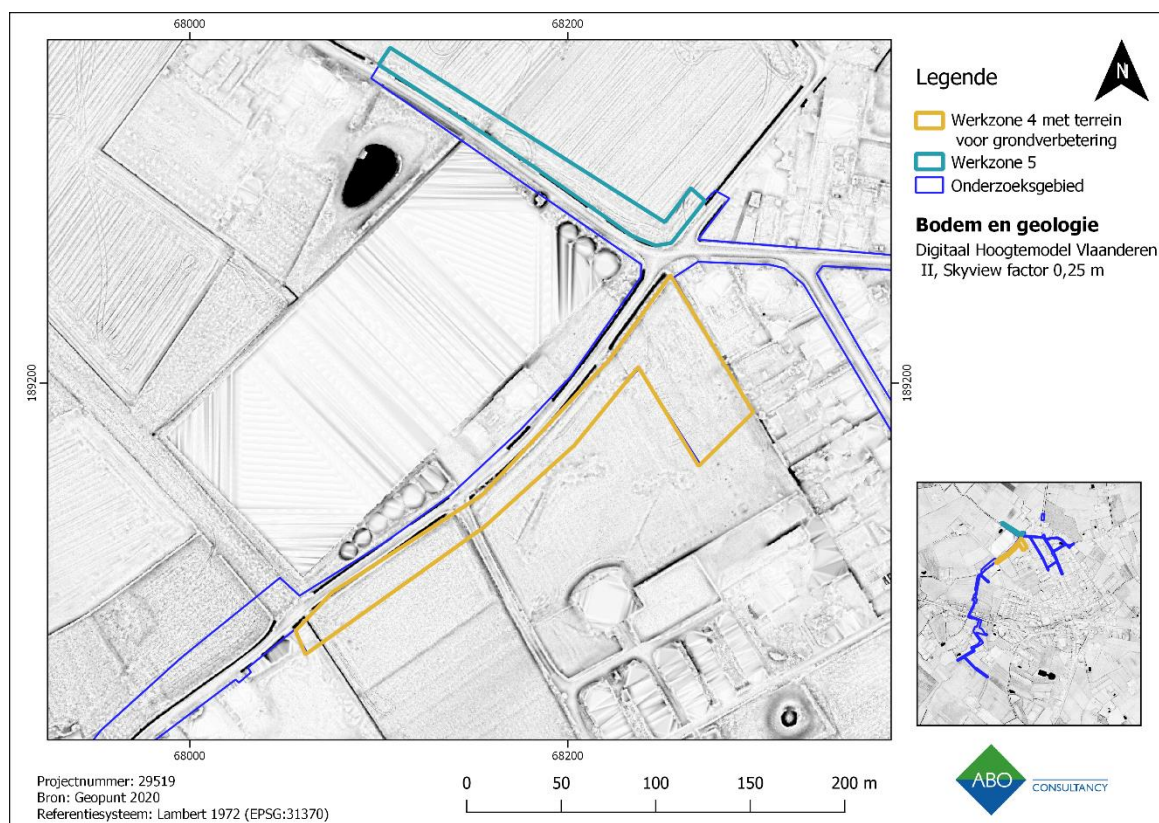
Figuur 14: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II (Skyview factor 0,25 m) met aanduiding van het onderzoeksgebied (uitgezoomd).

Figuur 15: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II (Skyview factor 0,25 m) met aanduiding van werkzone 1.

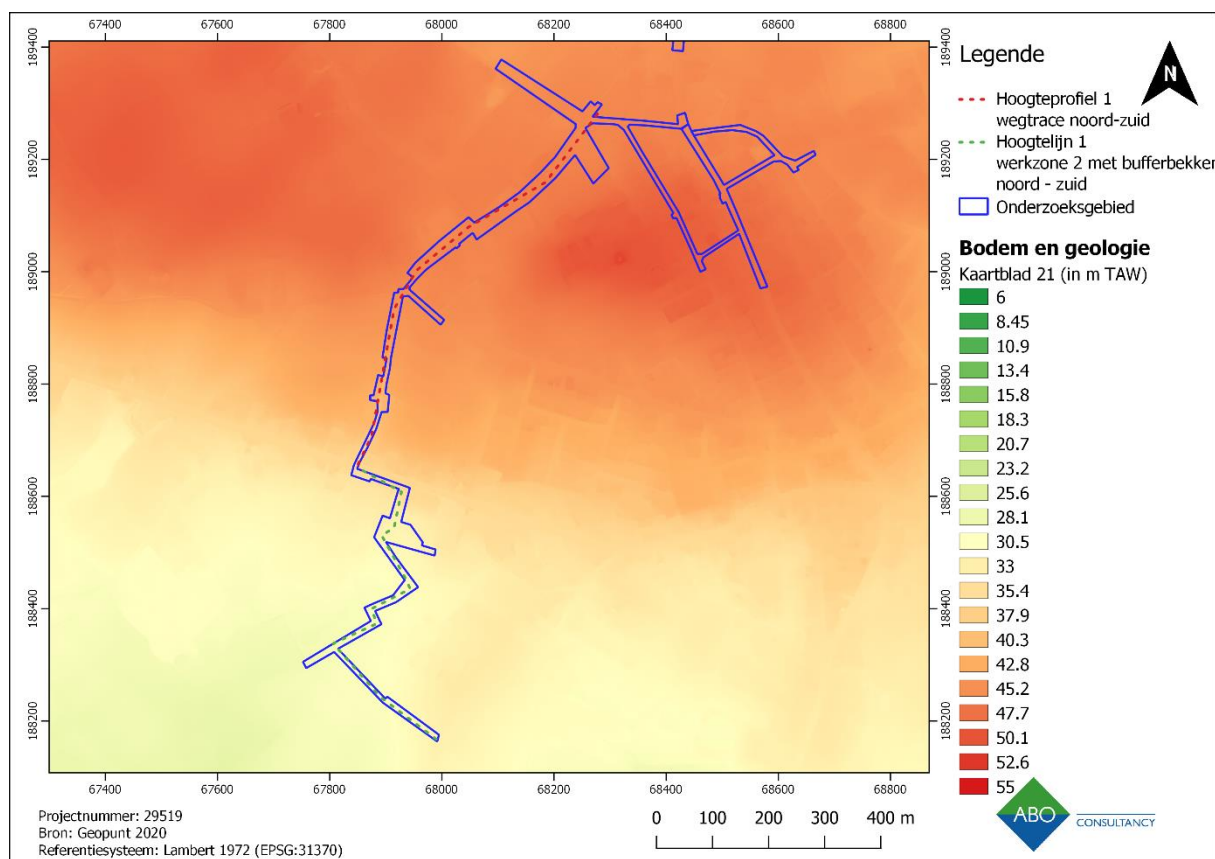
Figuur 16: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II (Skyview factor 0,25 m) met aanduiding van werkzones 2 en 3.

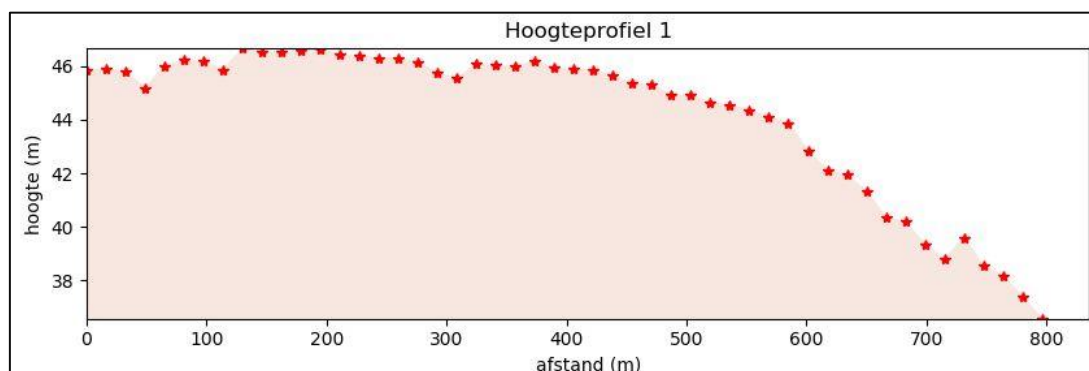
Figuur 17: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II (Skyview factor 0,25 m) met aanduiding van werkzones 4 en 5.

3.1.3 HOOGTEVERLOOP

Op het hoogteprofiel is te zien dat de hoogte van het maaiveld binnen het wegtracé langzaam afloopt van noord naar zuid. Het noorden van het onderzoeksgebied bevindt zich op ca. 45,80 m TAW hoogte, waarna de hoogte van het maaiveld langzaam zakt naar 36,64 m TAW richting het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied. De hoogte binnen het zuidelijke deel, ter hoogte van de Holdestraat, loopt steiler af (zie hoogteprofiel 1, Figuur 18 en Figuur 19).

Figuur 18: GRB met weergave van het onderzoeksgebied en de hoogtelijn voor het onderzoeksgebied (noord-zuid).

Figuur 19: Hoogteprofiel (wegtracé, noord - zuid), zie ligging in Figuur 18 (Geopunt 2020).

Binnen werkzone 1 met bufferbekken, zakt de hoogte van het maaiveld abrupt. Het noordelijke deel bevindt zich nog op 35,16 m TAW, waarna de hoogte eerst stijgt naar 35,80 m TAW en daarna abrupt zakt naar 29,57 m TAW. In het zuidelijke deel stijgt de hoogte naar 32,33 m TAW (zie hoogteprofiel 2,

Hoogteprofiel 2

afstand (m)	hoogte (m)
0	35.0
20	35.2
40	35.4
60	35.5
80	35.5
100	35.5
120	34.5
140	33.3
160	32.8
180	32.3
200	31.8
220	31.3
240	31.2
260	31.1
280	31.0
300	30.7
320	30.5
340	30.3
360	30.1
380	30.0
400	30.1
420	30.0
440	29.8
460	29.7
480	29.8
500	29.9
520	29.9
540	30.0
560	30.0
580	30.1
600	30.4
620	30.8
640	31.0
660	31.4
680	31.8
700	32.5

BODEMKUNDIGE SITUERING

BODEMKAART

.2.1 BODEMKAART

Legende

- Onderzoeksgebied

Bodem en geologie

Bodemkaart: bodemtypes

Basis

GRB-basiskaart (grijswaarden)

Projectnummer: 29519
Bron: Geopunt 2020
Referentiesysteem: Lambert 1972 (EPSG:31370)

Scale: 0 to 800 m

29419 (intern) – 2020K262 (AOE) Archeologienota - Verslag van Resultaten – Holdestraat te Ardoorie

Werkzone 1 met bufferbekken

De ondergrond van werkzone 1 is binnen verschillende bodemtypes gekarteerd. Deze worden hieronder opgesomd:

OB: In sommige gevallen wordt de bodem dermate gewijzigd of zelfs vernietigd, dat het oorspronkelijke bodemtype niet meer gekarteerd kan worden. Het noordelijke deel van werkzone 1 is als dit bodemtype gekarteerd.

Ufp: Een klein deel van de ondergrond is gekarteerd als een zeer sterk gleyige zware kleibodem zonder profiel. De bovengrond is meestal humeus en verveend en toont intense roestverschijnselen. De reductiehorizont begint op een diepte minder dan 80 cm-mv. Dit bodemtype wordt tevens in het westelijke deel van het bufferbekken verwacht.

Eep: Dit betreft een sterk gleyige kleibodem zonder profiel. De donker grijsbruine bovengrond is sterk humeus en toont veel roest. Een reductiehorizont is aanwezig vanaf een diepte van 100 cm-mv. Dit bodemtype wordt tevens in het oostelijke deel van het bufferbekken verwacht.

w-Scb: Een klein deel van het bufferbekken leunt tegen een matig droge lemige zandbodem met structuur B-horizont. Roestverschijnselen beginnen tussen een diepte van 60 en 90 cm-mv.

Lhp: Binnen een klein deel van de werkzone wordt een natte zandleembodem zonder profiel verwacht. Het betreft een colluviale natte stuwwatergrond. De humeuze bovengrond rust op een colluviaal dek. Binnen dit colluviaal dek zijn baksteen- en houtskoolresten aanwezig.

Pdc: Binnen een grote zone van het zuidelijke deel van de werkzone wordt een matig natte lichte zandleembodem met een sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont verwacht. De bovengrond is ca. 30 cm dik en humeus. De zwak ontwikkelde B-horizont begint op een diepte van 40 tot 60 cm-m.

wPhp: Een klein deel in de noordoostelijke zone is gekarteerd als een natte lichte zandleembodem zonder profiel, waarbij klei-zand op een geringe diepte voorkomt.

Pcc: Het zuidoostelijke deel leunt tegen een matig droge lichte zandleembodem met een sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont.

Werkzone 2

Het grootste deel van de ondergrond van werkzone 2 is gekarteerd als een natte lichte zandleembodem zonder profiel, waarbij klei-zand op een geringe diepte voorkomt (**wPhp**). Binnen een klein deel in het zuiden van de werkzone wordt een matig natte lichte zandleembodem met sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont verwacht.

Werkzone 3

Binnen werkzone 2 wordt voornamelijk een natte zandleembodem zonder profiel verwacht (**Lhp**). Het betreft een colluviale natte stuwwatergrond. De humeuze bovengrond rust op een colluviaal dek. Binnen dit colluviaal dek zijn baksteen- en houtskoolresten aanwezig. Een klein deel in het westen is gekarteerd als een natte lichte zandleembodem zonder profiel, waarbij klei-zand op een geringe diepte voorkomt (**wPhp**).

Werkzone 4 met terrein voor grondverbetering

Binnen de gehele werkzone 3 met het terrein voor grondverbetering wordt een natte zandleembodem zonder profiel verwacht (**Lhp**), zie uitleg hierboven.

Werkzone 5

Er wordt grotendeels een natte zandleembodem zonder profiel verwacht (**Lhp**), zie uitleg hierboven. Het westelijke deel van de werkzone overlapt een matig natte lichte zandleembodem met een sterk gevlekte, verbrokkelde textuur B-horizont verwacht (**Pdc** en **Ldc**)

Werkzone 6

Binnen werkzone 6 wordt een sterk gewijzigde bodem verwacht. Deze werkzone ligt dan ook in een sterk bebouwd deel.

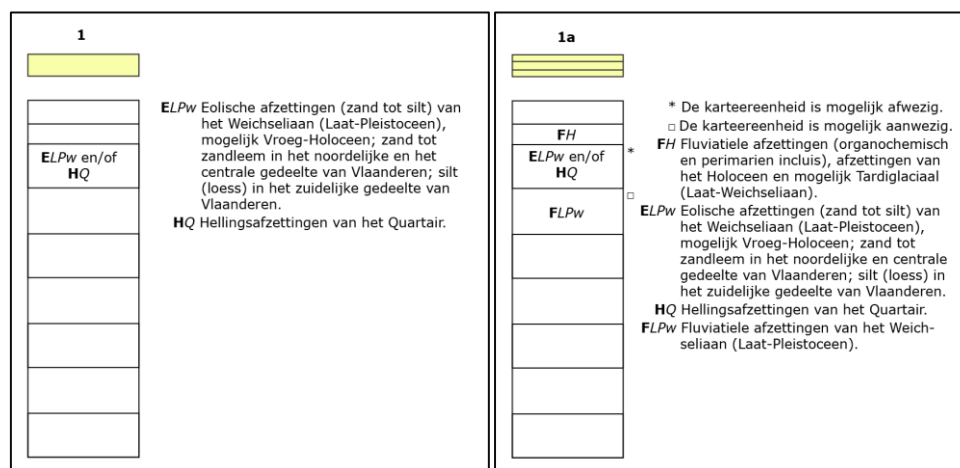
Delen van het wegtracé zijn gekarteerd als **OB**, **Pdp**, **Pdc**, **uLhp**, **wPhp** en **w-Pdc** (zie uitleg hierboven).

3.2.2 QUARTAIRGEOLOGISCHE KAART

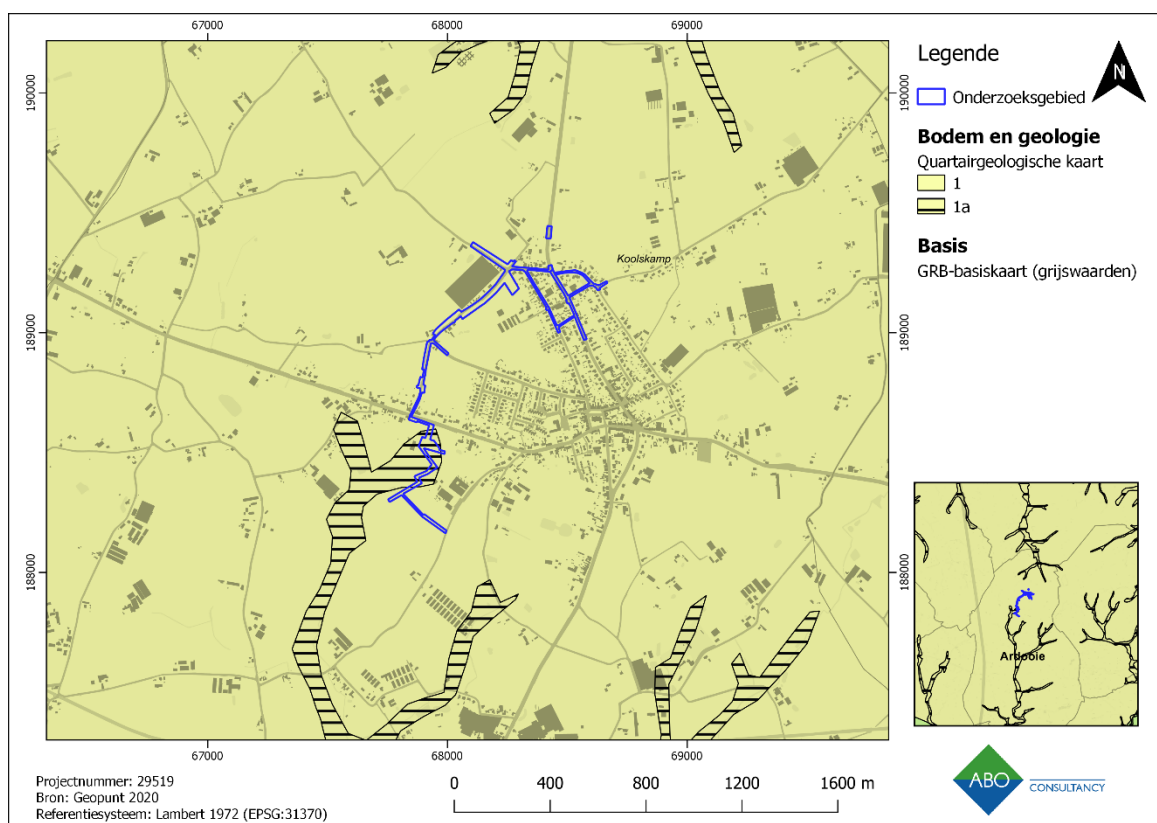
Volgens de Quartairgeologische kaart (schaal 1:200 000) is de ondergrond van het van het onderzoeksgebied als profieltype 1 en 1a gekarteerd (Figuur 23).

Profieltype 1 is opgebouwd uit hellingsafzettingen van het Quartair met daarboven eolische afzettingen bestaande uit zand tot zandleem uit het Weichseliaan, mogelijk Vroeg-Holoceen.

Profieltype 1a wordt gekenmerkt door fluviatiele afzettingen uit het Holoceen bovenop eolische afzettingen van het Weichseliaan of hellingsafzettingen uit het Quartair. Hieronder zijn fluviatiele afzettingen uit het Weichseliaan (laat Pleistoceen) aanwezig. In Figuur 22 is een volledige beschrijving weergegeven.

Figuur 22: Quartaire sequenties ter hoogte van het onderzoeksgebied (Geopunt 2020).

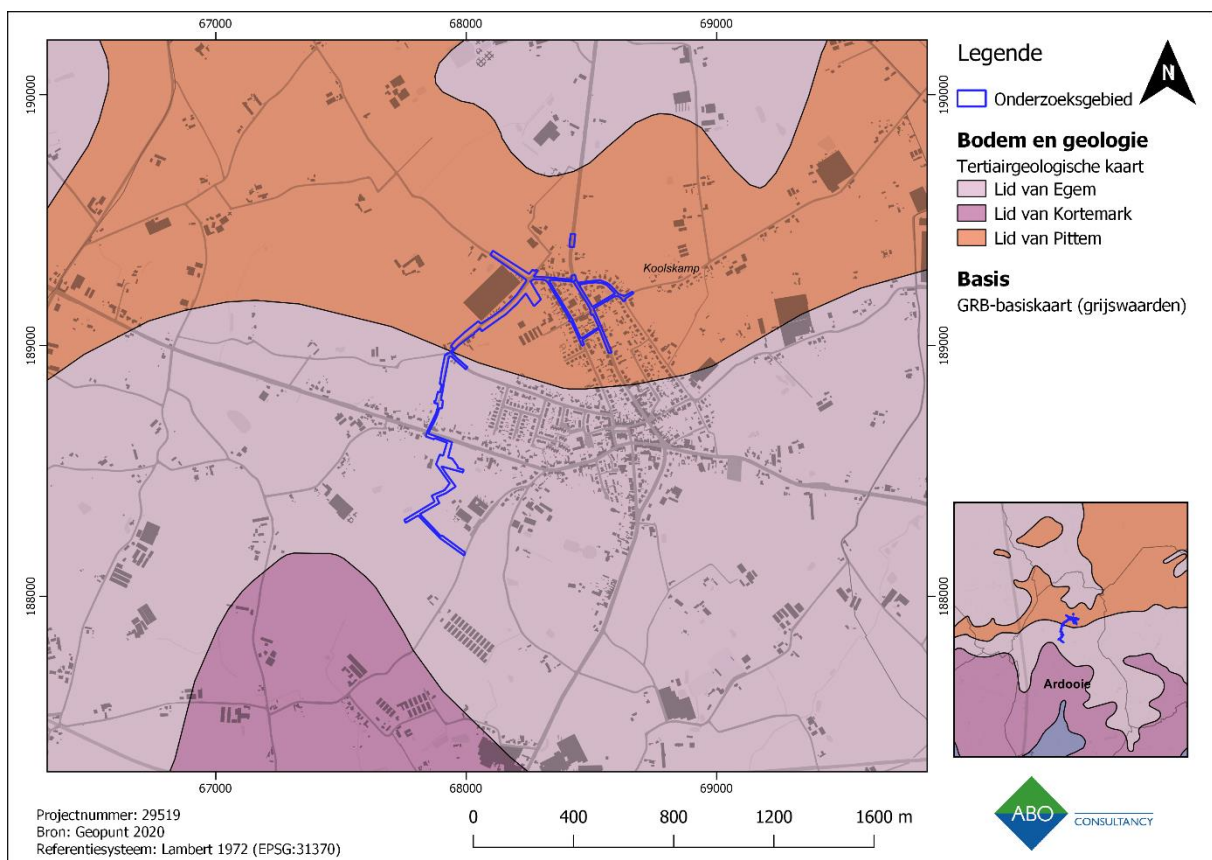
Figuur 23: Quartairgeologische kaart met weergave van het onderzoeksgebied.

3.2.3 TERTIAIRGEOLOGISCHE KAART

Volgens de tertiairgeologische kaart is het noordelijke deel van het onderzoeksgebied binnen de Formatie van Gentbrugge, Lid van Pittem gelegen. Deze laag wordt gekenmerkt door grijsgroene klei dat sterk kleihoudend is. Er komen plaatselijk enkele zandsteenbanken (veldsteen) voor. Het is glimmerhoudend en weinig glauconiethoudend.

Het zuidelijke deel van het onderzoeksgebied is gekarteerd als de Formatie van Tielt, Lid van Egem. Deze laag wordt gekenmerkt door zeer fijn zand en kleilagen. Het is glimmer- en glauconiethoudend en toont zandsteenbanken (Figuur 24).

Volgens de Tertiair isohypsen topkaart (2020) komen Tertiaire lagen op een gemiddelde diepte van 0 tot 35 en 40 m-mv voor. Deze afzettingen liggen diep en worden tijdens de geplande werken hoogstwaarschijnlijk niet aangesneden.

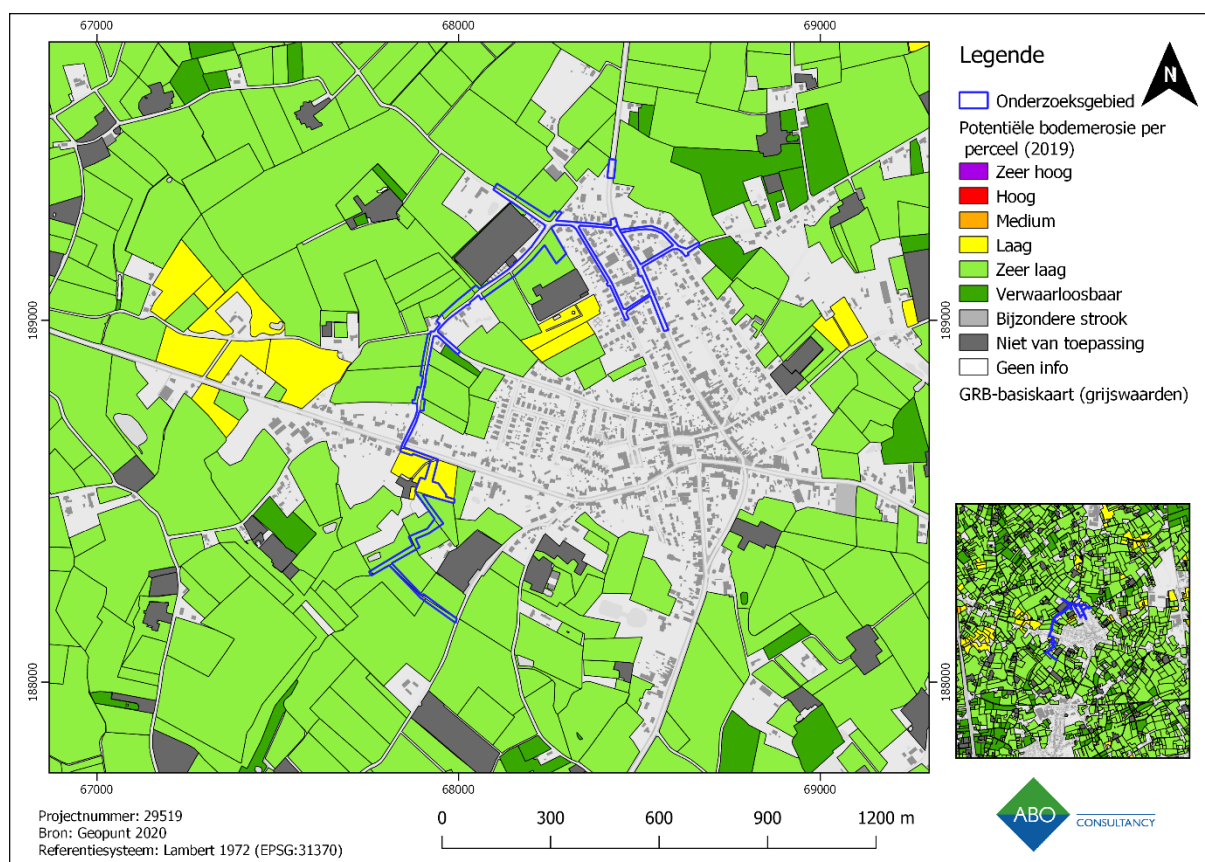
Figuur 24: Gedigitaliseerde Tertiairgeologische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied.

3.2.4 BODEMEROSIEKAART

Voor het wegtracé en werkzone 6 is geen informatie beschikbaar omtrent het potentiële bodemerosiepotentieel. Het bevindt zich echter in een omgeving waarin de percelen zijn gekarteerd met een verwaarloosbaar tot laag bodemerosiepotentieel.

Werkzones 1, 2, 3, 4 en 5 bevinden zich volledig binnen percelen waarvan het potentieel tot bodemerosie als zeer laag zijn gekarteerd. Het noordelijke deel van werkzone 1 is echter gekarteerd als zijde een laag potentieel tot bodemerosie. Een lage impact van erosie bevordert de bewaring van de oorspronkelijke bodemopbouw en bijgevolg ook van eventueel aanwezige archeologische resten.

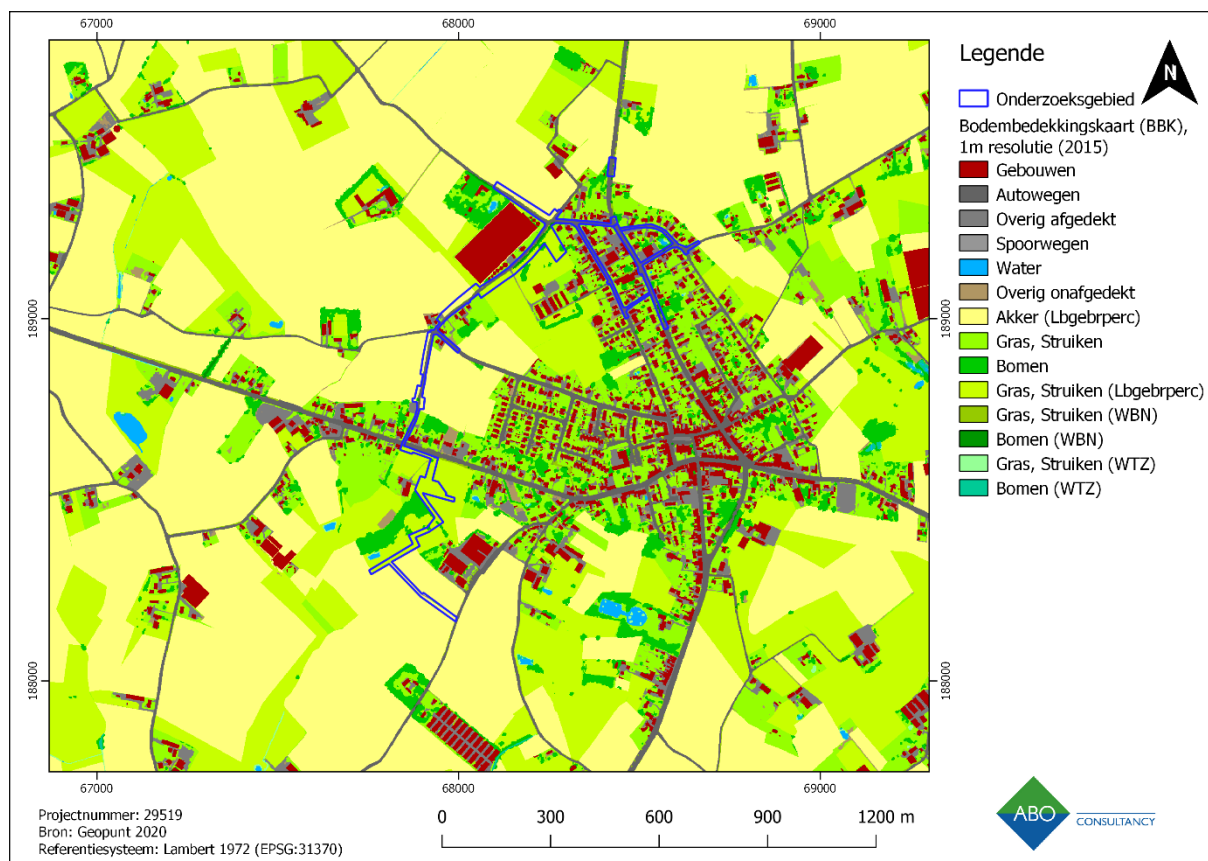
Zoals eerder is aangegeven, bevindt het onderzoeksgebied zich op het afhellende gedeelte van een heuvel. Daarom moet er rekening gehouden worden met eventueel aanwezige colluvium. De hoogte binnen het onderzoeksgebied loopt langzaam af van noord naar zuid. Colluvium zou mogelijk in het zuiden aanwezig kunnen zijn. Dit in combinatie met het lage erosiepotentieel verhoogt deze kans.

Figuur 25: Bodemerosiekaart op perceelsniveau met aanduiding van het onderzoeksgebied.

3.2.5 BODEMBEDEKKINGSKAART

Het onderzoeksgebied ligt aan de rand van het dorp Koolskamp. De werkzones, het bufferbekken en het terrein voor grondverbetering liggen binnen voornamelijk akkerland (geel) en landbouwgrond (groen), (Figuur 26).

Figuur 26: Bodembedekkingskaart (2015) met aanduiding van het onderzoeksgebied.

4 ASSESSMENTRAPPORT: ARCHEOLOGISCHE VOORKENNIS

Geraadpleegde bronnen hoofdstuk 4 met betrekking tot archeologische voorkennis	Toelichting
Inventarissen	
Inventaris archeologische zone	Niet van toepassing
Landschapsatlas	Niet van toepassing
Inventaris bouwkundig erfgoed	Relevant, cf. 4.2.1
Beschermde stads- en dorpsgezichten	Niet van toepassing
Centraal Archeologische Inventaris	Relevant, cf. 4.2.2
Inventaris historische stadskern	Niet van toepassing
Inventaris gebieden waar geen archeologie te verwachten valt (GGA)	Niet van toepassing
Wereldoorlog relictten	Niet van toepassing
Belgisch (verdwenen) molenbestand	Niet van toepassing
Cartografische bronnen	
Fricxkaart (1745)	Relevant, cf. 4.3.1
Ferrariskaart (1771-1778)	Relevant, cf. 4.3.2
Atlas der Buurtwegen (1841)	Relevant, cf. 4.3.3
Vandermaelen kaarten (1846- 1854)	Relevant, cf. 4.3.4
Poppkaart (1842-1879)	Niet beschikbaar
Topografische kaart van België uit 1939	Relevant, cf. 4.3.5
Topografische kaart van België uit 1969	Relevant, cf. 4.3.6
Ortholuchtfoto's	
Kleinschalige zomeropnamen, 1971, zwart-wit	Relevant, cf. 4.4
Kleinschalige zomeropnamen, 1990, kleur	Relevant, cf. 4.4
Grootschalige winteropnamen, 2013, kleur	Relevant, cf. 4.4
Grootschalige winteropnamen, 2018, kleur	Relevant, cf. 4.4

Tabel 2: Geraadpleegde bronnen (Cartesius; Geopunt, Inventaris Onroerend Erfgoed 2020).

4.1 HISTORISCHE ACHTERGROND

Historische bronnen vermelden Koolskamp als *Coloscampum* in 847, als *Coluscampus* in 899, als *Colescamp* in 1165 en als *Coolscamp* in 1365. Pas in 1932 behoudt Koolskamp haar naam. Er zijn verschillende theorieën omtrent de betekenis van de naam. Mogelijk is de plaatsnaam afgeleid van de Latijnse woorden *collis* (op een hoogte) of *campus* (wijde open vlakte of heidegebied), (Inventaris Onroerend Erfgoed, thema ID: 15534).

In de vroege middeleeuwen behoorde Koolskamp tot het bisdom Doornik en tot de dekenij Roeselare. In de 9e eeuw werd de eerste kapel of kerk gebouwd die was toegewijd aan Sint-Martinus (Inventaris Onroerend Erfgoed, thema ID: 15534).

Lodewijk van Lichtervelde is de eerst gekende heer van Koolskamp in 1344. De heerlijkheid kwam na zijn dood in handen van zijn zus Rijkaard van der Beerst. Zij verkoopt het op haar beurt aan haar verre neef Jacob van Lichtervelde (Inventaris Onroerend Erfgoed, thema ID: 15534).

In de 19e eeuw werd er binnen Koolskamp aan de wegeninfrastructuur gewerkt. Zo werden enkele delen van de Zwevezeelsestraat opnieuw geplaveid. In 1889 wordt de stoomstramlijn Hooglede-Roeselare-Aardooie-Zwevezele-Tielt aangelegd (Inventaris Onroerend Erfgoed, thema ID: 15534).

In de 20ste eeuw werd er nog altijd hoofdzakelijk landbouw bedreven binnen het dorp. In 1913 werd er een nieuwe stoomweverij- en blekerij opgericht. In 1977 fusioneert Koolskamp met Ardoorie (Inventaris Onroerend Erfgoed, thema ID: 15534).

4.1.1 EERSTE WERELDOORLOG

Tijdens de Eerste Wereldoorlog lag Koolskamp in een Duits gebied genaamd *Etappengebiet* (Inventaris Onroerend Erfgoed, thema ID: 15534). Koolskamp kwam onder het militaire bestuur van de *Ortskommandantur* van Ardoorie te liggen. In 1918 vormden Koolskamp en Egem 1 *Kommandantur*. Deze was gevestigd op de hoek van de Zwevezeelsestraat en de Gemeentehuisstraat (Inventaris Onroerend Erfgoed, erfgoedobjecten ID: 217051).

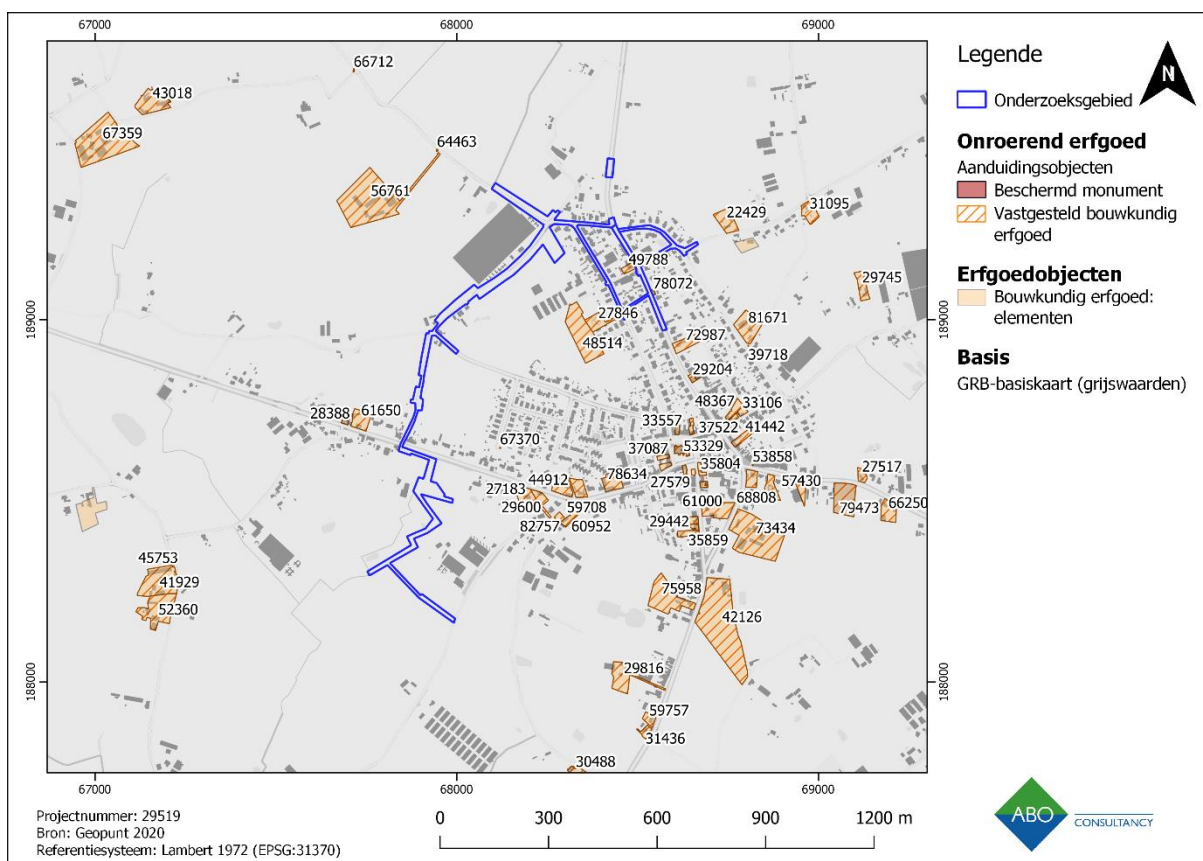
Er werden heel wat Duitse militairen ingekwartierd binnen het dorp. Twee scholen en verschillende kloostergebouwen werden ingericht als militair ziekenhuis (Inventaris Onroerend Erfgoed, erfgoedobjecten ID: 217051). Er werd daarnaast een uitkijkpost gecreëerd binnen de kerktoren en de plaatsmolen (Inventaris Onroerend Erfgoed, thema ID: 15534).

Koolskamp heeft zwaar geleden tijdens de oorlog. Zo werd de kerk, op de westgevel na, volledig verwoest. De molen en twee huizen nabij het kerkhof waren volledig verwoest. Daarnaast werd de Zwevezeelsestraat op twee plaatsen gebombardeerd, waarbij enkele burgerslachtoffers vielen. Het dorp werd uiteindelijk op 17 oktober 1918 bevrijd door de Fransen (Inventaris Onroerend Erfgoed, thema ID: 15534).

4.2 INVENTARIS ONROEREND ERFGOED

4.2.1 BESCHERMDE, VASTGESTELDE EN WETENSCHAPPELIJKE INVENTARISSEN

Voor de beschrijving van het geïnventariseerd en beschermd erfgoed in de omgeving van het onderzoeksgebied wordt het Geoportaal Onroerend Erfgoed gebruikt (Figuur 27). Aan het onderzoeksgebied zijn enkele bouwkundige elementen en vastgestelde bouwkundig erfgoed. Deze worden opgesomd in Tabel 3. De meeste erfgoedwaarden zijn te dateren in de 20ste en 21e eeuw. Zo staat er bijvoorbeeld een watertoren aan de Steenstraat uit 2002. In de ruimere omgeving zijn nog enkele bouwkundige elementen en erfgoedwaarden aanwezig, echter deze bevinden zich op een ruime afstand van het onderzoeksgebied waardoor deze minder relevant zijn voor deze bureaustudie.

Figuur 27: Erfgoedwaarden uit de Inventaris Onroerend Erfgoed in de ruimere omgeving van het onderzoeksgebied.

Erfgoedwaarde ID	Locatie	Beschrijving	Datering
Vastgesteld bouwkundig erfgoed (ID: 49788) en bouwkundig element (ID: 208327)	Zwevezeelsestraat, Ardooie	Molenaarswoning (niet meer fysiek aanwezig)	1910
Vastgesteld bouwkundig erfgoed (ID: 78072) en bouwkundig element (ID: 208326)	Zwevezeelsestraat, Ardooie	Dorpswoningen	1875
Vastgesteld bouwkundig erfgoed (ID: 27846) en	Steenstraat, Ardooie	Watertoren	2002

Erfgoedwaarde ID	Locatie	Beschrijving	Datering
bouwkundig element (ID: 208313)			

Tabel 3: Opsomming bouwkundige elementen en vastgestelde bouwkundige erfgoedwaarden aan het onderzoeksgebied (Geoportaal 2020, Inventaris Onroerend Erfgoed; aanduidingsobjecten).

4.2.2 CENTRALE ARCHEOLOGISCHE INVENTARIS (CAI)

Om het archeologisch potentieel in de regio te schetsen, wordt de Centrale Archeologische Inventaris gebruikt. In deze databank worden alle archeologische vindplaatsen, maar ook alle losse vondsten in Vlaanderen vermeldt (Figuur 28 **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.**).

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn weinig erfgoedwaarden bekend. Op een afstand van 560 m ten oosten van het onderzoeksgebied stond in de late middeleeuwen een site met walgracht (ID: 74873). De omgrachting is heden ten dage nog gedeeltelijk bewaard. Er was op ca. 1,3 km ten zuidwesten tevens in dezelfde tijdperiode een site met walgracht aanwezig (ID: 74876). Een derde site met walgracht was aanwezig op ca. 1,8 km ten zuidoosten van het onderzoeksgebied (ID: 72552).

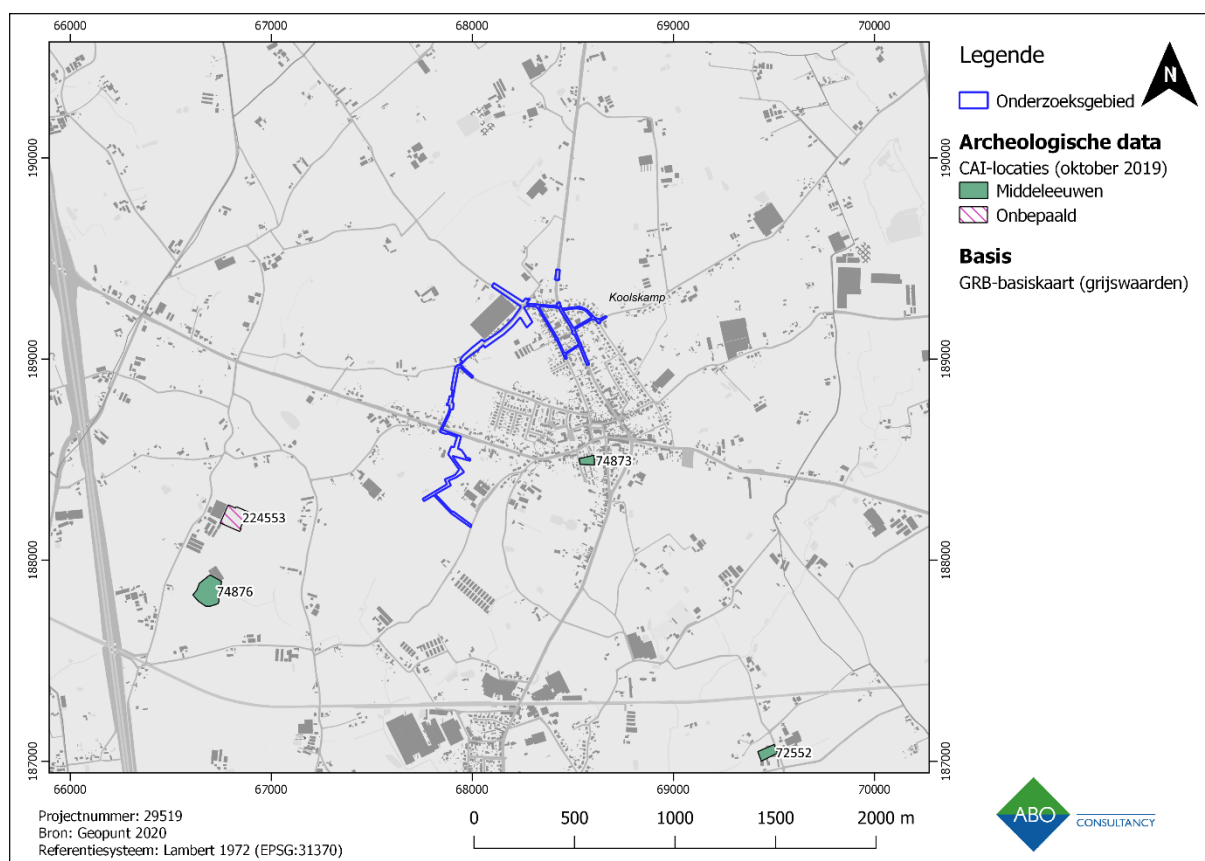
Op ca. 900 m ten westen van het onderzoeksgebied zijn tijdens een proefsleuvenonderzoeksgebied enkele gracht- en greppelsporen aangetroffen. Gezien de afwezigheid van vondsten kon er geen datering worden gedaan (ID: 224552).

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn dus weinig archeologische erfgoedwaarden bekend. Dit betekent niet dat het potentieel tot kennisvermeerdering laag is. Mogelijk is de afwezigheid van archeologie te verklaren doordat er weinig archeologische onderzoeken in de omgeving hebben plaatsgevonden.

Op basis van de CAI-meldingen kan gesteld worden dat er een archeologisch potentieel voor de nieuwe en de nieuwste tijd. Andere tijdperioden kunnen hierbij niet worden uitgesloten.

CAI	Locatie	Omschrijving	Datering
74873	Walstraat, Koolskamp	Site met walgracht	late middeleeuwen
224553	Burgerleenstraat, Ardooie	Grachten, greppelstructuren	onbepaald
74876	Burgerleenstraat, Kortemark	Site met walgracht	late middeleeuwen
72552	Oosthoekstraat, Ardooie	Site met walgracht	late middeleeuwen

Tabel 4: CAI meldingen rondom het onderzoeksgebied (CAI Onroerend Erfgoed 2020).

Figuur 28: Weergave van CAI waarden in de ruime omgeving van het onderzoeksgebied.

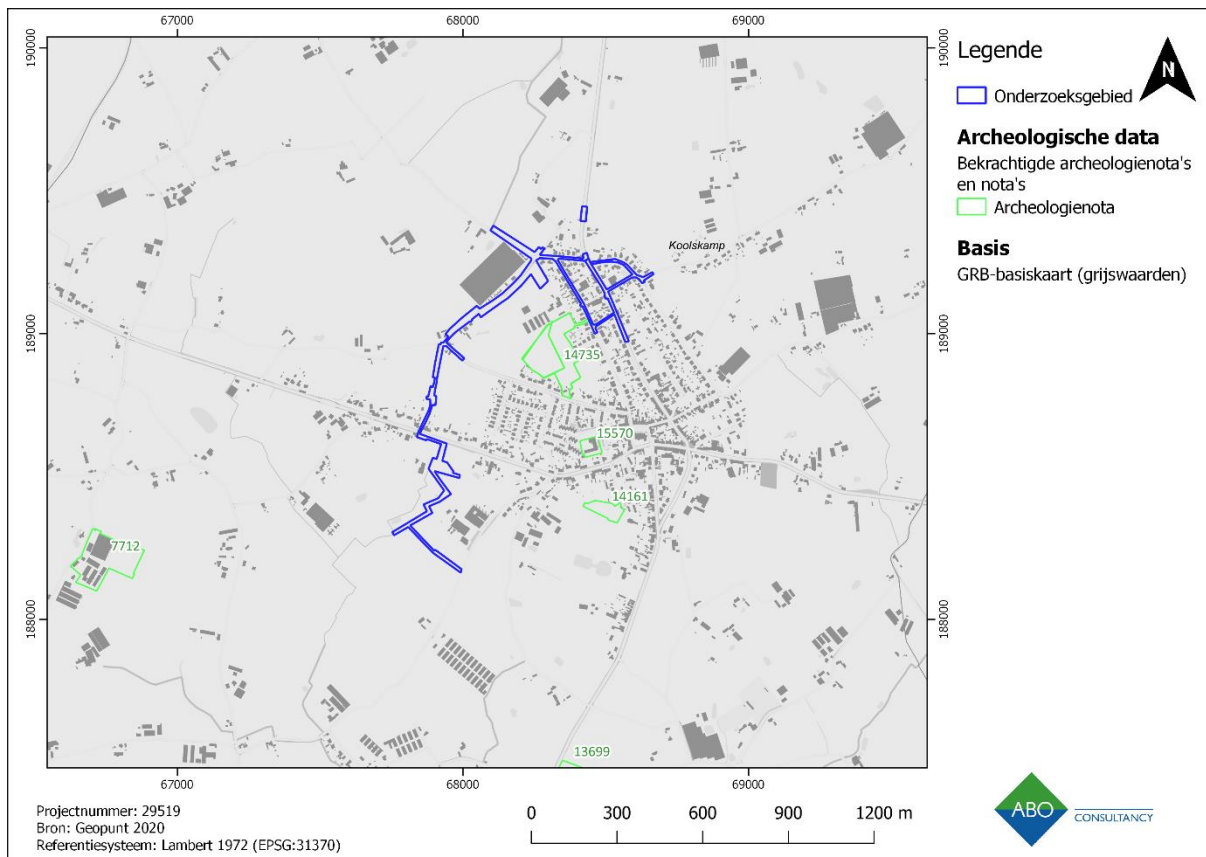
4.2.3 REEDS BEKRACHTIGDE ARCHEOLOGIENOTA'S

Voor een terrein aan de Diksmuidse Boterweg te Koolskamp werd door Studiebureau Archeologie een bureaustudie uitgevoerd in 2020 (ID: 14735). Binnen het terrein is een groepswooningbouwproject gepland, waardoor de bestaande woning moet worden gesloopt. Dit terrein bevindt zich net als het onderzoeksgebied, op de kamlijn van de cuesta van Tielt. Gezien het terrein op een helling is gelegen, werd er vastgesteld dat de pleistocene bovengrond en het paleo-loopniveau uit de steentijd onderhevig is geweest aan hellingserosie. Steentijdpotentieel werd daarom uitgesloten. Er werd wel bepaald dat het terrein een potentieel bevat voor het aantreffen van (pre)historische vindplaatsen vanaf de steentijd tot en met de eerste Wereld Oorlog. Het voorgestelde proefsleuvenonderzoek is vandaag de dag nog niet uitgevoerd.

Binnen een terrein aan de Lichterveldestraat te Koolskamp werd een nieuwbouwproject gerealiseerd, waardoor er een archeologienota werd opgesteld door Ruben Willaert in 2020 (ID: 15570). In het verleden werd het terrein voor de bouw van de huidige woningen genivelleerd. Doordat de graad van verstoring niet duidelijk is, werd er eerst een landschappelijk booronderzoek geadviseerd. Indien uit het booronderzoek blijkt dat er een potentieel is voor steentijd, wordt het opgevolgd door een steentijdtraject. Volgens de auteur is de kans op steentijd reëel, gezien de aanwezigheid van beekvalleien en de locatie op een hoger gelegen heuvelrug. Uit het booronderzoek moet blijken of een proefsleuvenonderzoek zal volgen. Vandaag de dag is het landschappelijk booronderzoek nog niet uitgevoerd.

Voor een verkaveling aan de Walstraat te Ardoorie, werd door Studiebureau Archeologie een bureaustudie uitgevoerd in 2020 (ID: 14161). Gezien de impact op het bodemarchief werd er direct voor

een proefsleuvenonderzoek gekozen. Gezien de hoge verwachting boor resten uit WO 1 en WO 2 wordt er geadviseerd om een bedrijf te contacteren voor de uitvoering van bomdetectie.

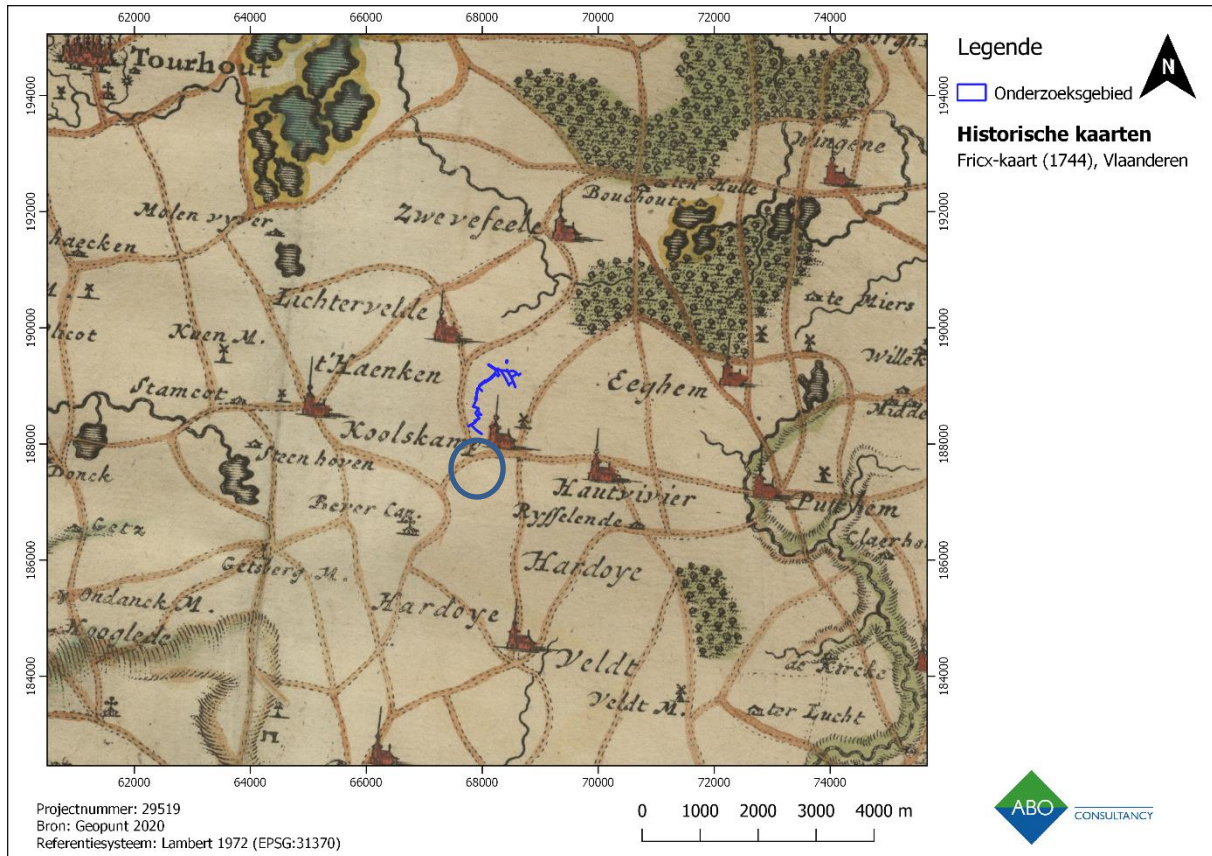

Figuur 29: GRB met weergave van de reeds bekrachtigde archeologienota's en nota's in de omgeving van het onderzoeksgebied.

4.3 CARTOGRAFISCHE BRONNEN

4.3.1 FRICXKAART (1712)

Het onderzoeksgebied wordt op de Fricxkaart net ten noorden van Koolskamp weergegeven, terwijl het in werkelijkheid iets zuidelijker van Koolskamp is gelegen (Figuur 30). De ruimere omgeving van het onderzoeksgebied werd vooral gekenmerkt door vele dorpen en kleine stukken bos.

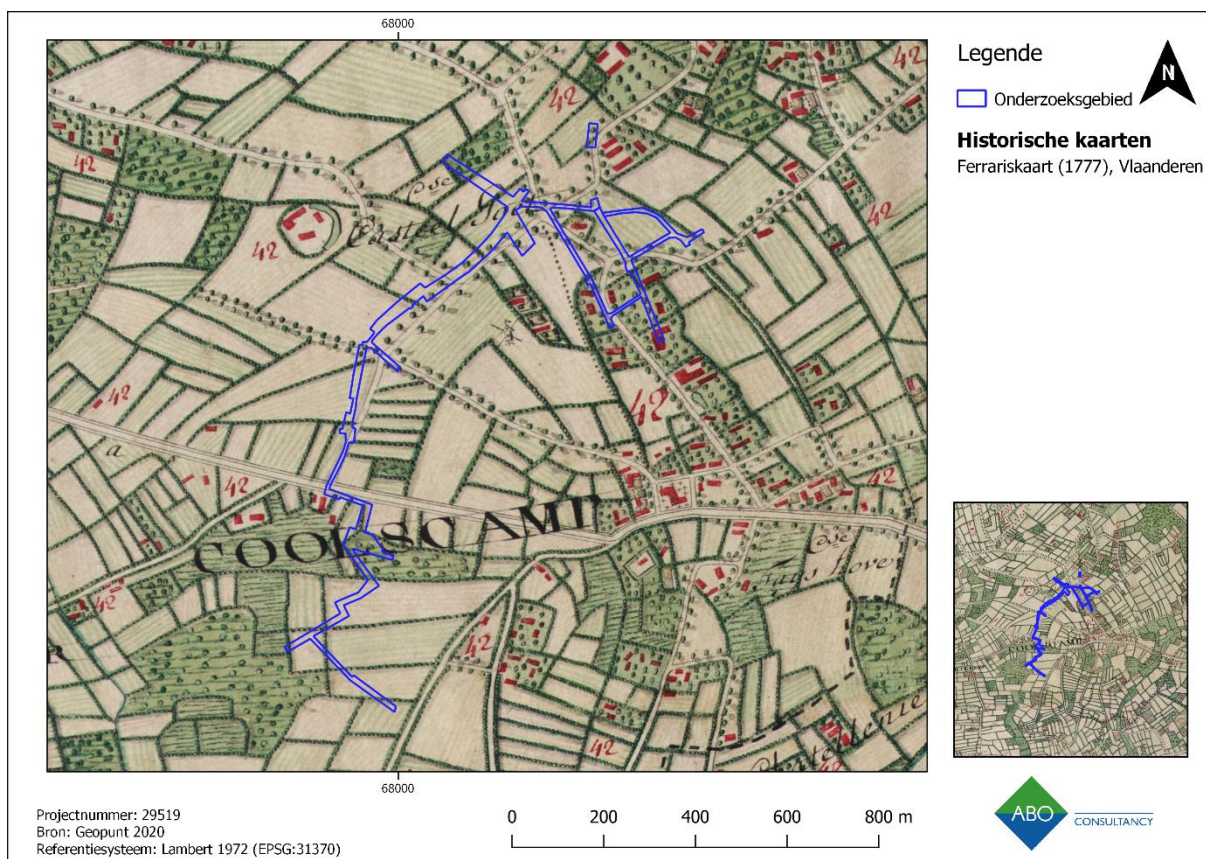
Figuur 30: Fricxkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied en waar het in werkelijkheid ongeveer zou moeten liggen (blauwe omlijning).

4.3.2 FERRARISKAART (1771- 1778)

De Ferrariskaart geeft een eerste duidelijke indicatie van het historische landschap van de 18e eeuw ter hoogte van het onderzoeksgebied (Figuur 31). Het onderzoeksgebied wordt ter hoogte van het dorp *Coolskamp* (later Koolskamp) weergegeven. Door onjuiste georeferentie of intekening van de kaart wijkt de werkelijke locatie van het onderzoeksgebied wellicht mogelijk licht af. Op de kaart zijn de voorgangers van de Holdestraat, de Diksmuidse Boterweg en de Lichterveldsestraat reeds zichtbaar.

Er is een beperkte bebouwing aanwezig langsheen het wegtracé. Bebouwing concentreert zich vooral ter hoogte van het centrum van Koolskamp. Werkzones 2 tot en met 5 lagen toentertijd ook al binnen een onbebouwd agrarisch landschap langs het wegtracé. Werkzone 1 ligt voornamelijk in een agrarisch landschap en viel tevens binnen enkele percelen die gedeeltelijk bebost waren.

De ruimere omgeving van het onderzoeksgebied wordt sterk gekenmerkt door een agrarisch landschap. Het kasteel Poet was ten noordwesten van het onderzoeksgebied gelegen. Het kasteel werd via een weg verbonden met de huidige Holdestraat. Ten oosten van de huidige Holdestraat was tevens een molen gelegen.

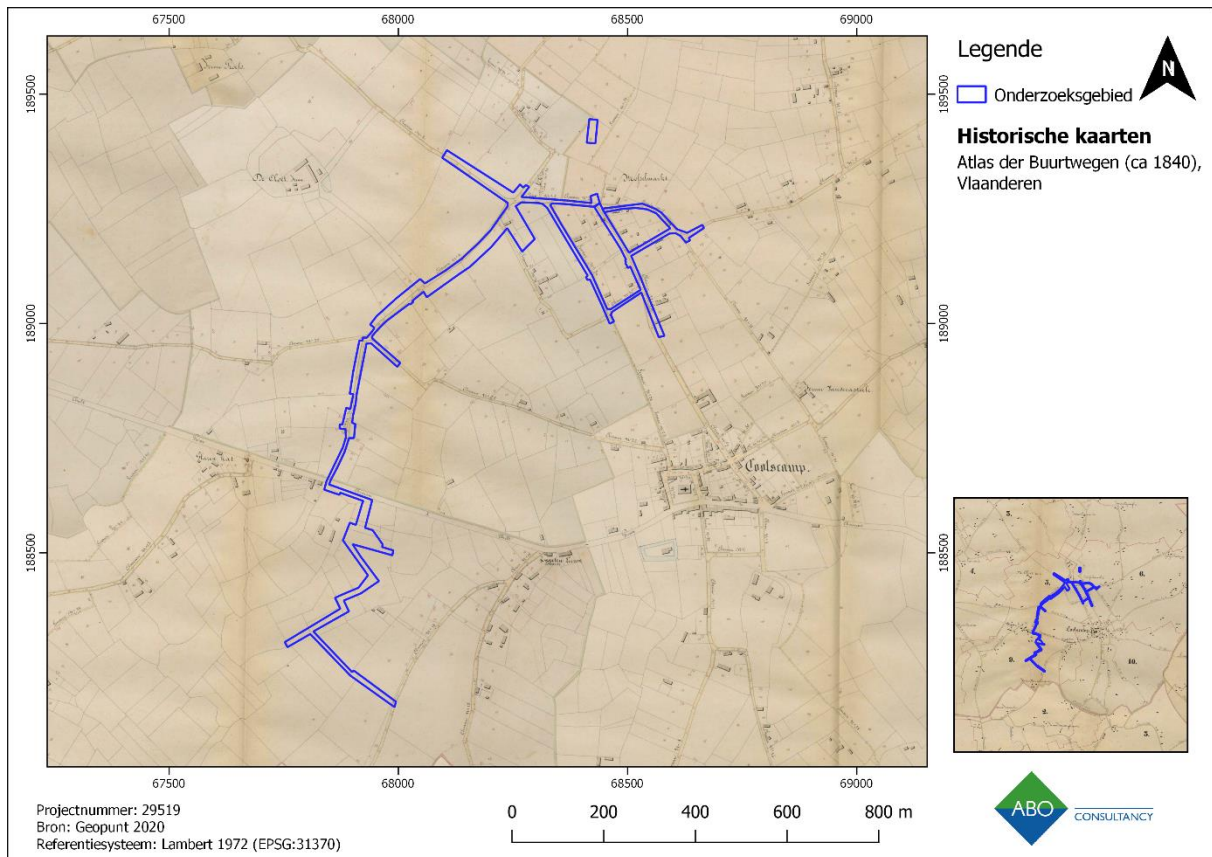

Figuur 31: Ferrariskaart met aanduiding van het onderzoeksgebied.

4.3.3 ATLAS DER BUURTWEGEN (1841)

De Atlas der Buurtwegen geeft de toenmalige aanwezigheid van openbare en private wegen weer in 1841 (Figuur 32). Het stratenpatroon ter hoogte van het onderzoeksgebied, komt grotendeels met deze van de huidige situatie.

Werkzones 1, 2, 3, 4 en 5 worden binnen onbebouwde percelen langs het wegtracé weergegeven. Binnen het terrein voor grondverbetering is een gebouw zichtbaar.

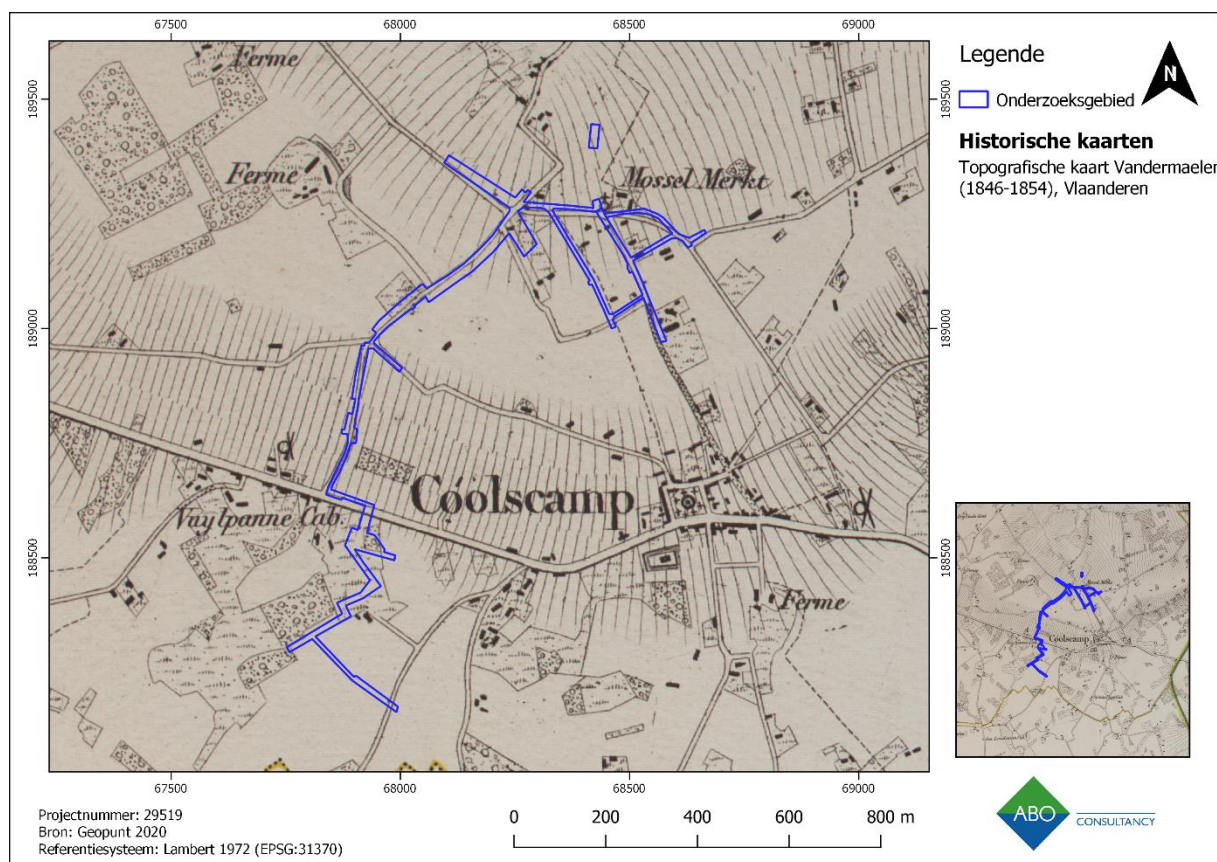
Figuur 32: Atlas der Buurtwegen met aanduiding van het onderzoeksgebied.

4.3.4 VANDERMAELENKAART (1846-1854)

Op de Vandermaelenkaart is nog altijd geen stijging in bebouwing te zien langsheen het wegtracé. Het noordelijke deel van het onderzoeksgebied wordt weergegeven ter hoogte van de *Mossel Merkt*. Ten zuidwesten van het onderzoeksgebied lag de *Vuytpanne Cabinet*. Aan de Lichterveldsestraat lag de Vuytpannemolen (Figuur 33).

Werkzones 2 tot en met 5 lagen toentertijd ook al binnen een onbebouwd agrarisch landschap langs het wegtracé. Werkzone 1 ligt voornamelijk in een agrarisch landschap en viel tevens binnen enkele percelen die gedeeltelijk bebost waren. Een klein van deze werkzone overlapt tevens een heidegebied.

Werkzone 3 en het terrein voor grondverbetering lagen tevens gedeeltelijk binnen heide. Binnen het terrein voor grondverbetering is nog altijd een gebouw zichtbaar.

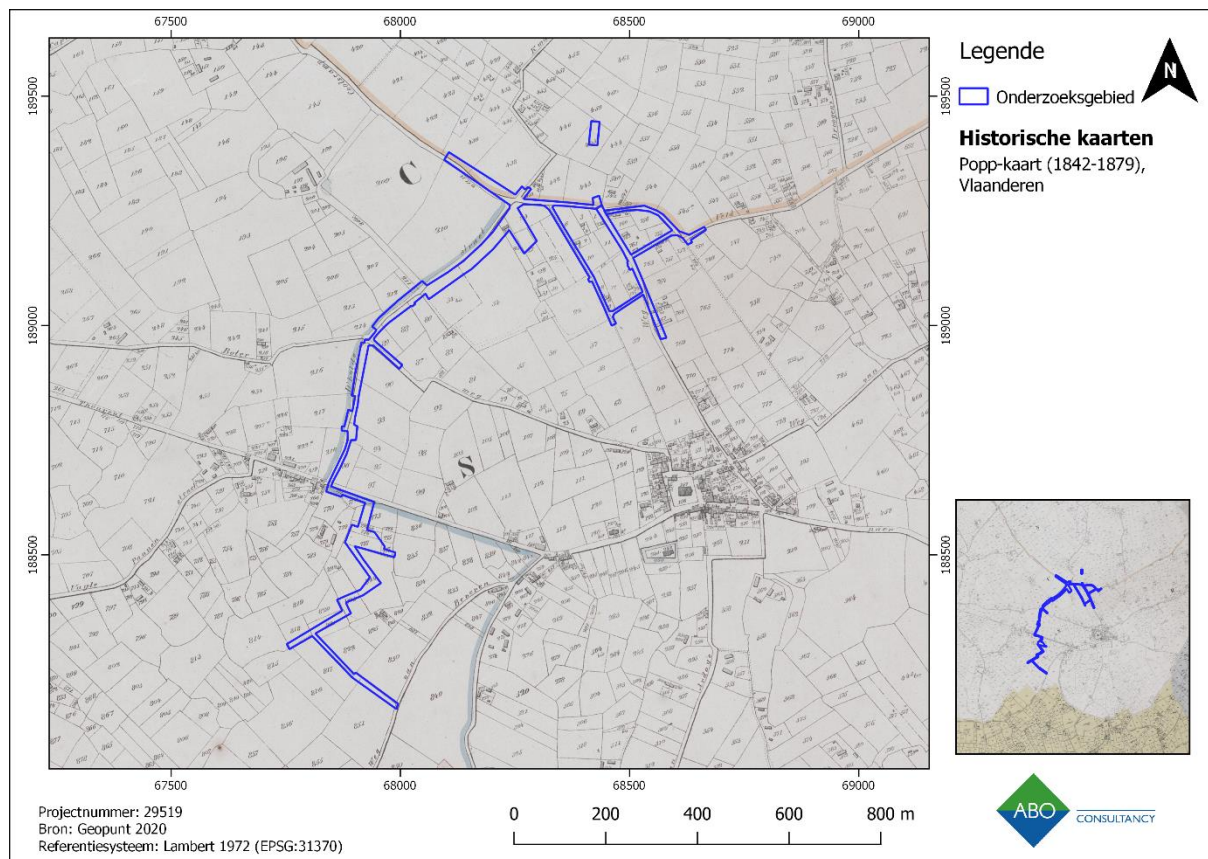

Figuur 33: Vandermaelenkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied.

4.3.5 POPPKAART (1842-1879)

Ten opzichte van de vorige historische kaarten, zijn er weinig nieuwe verschillen zichtbaar op de Poppkaart. Er is nog altijd geen stijging in bebouwing aan het wegtracé. De kaart toont de nieuwe perceelsindeling, die grotendeels overeenkomt met de huidige situatie.

Alle werkzones en het terrein voor grondverbetering worden onbebouwd weergegeven binnen een agrarisch landschap (Figuur 34).

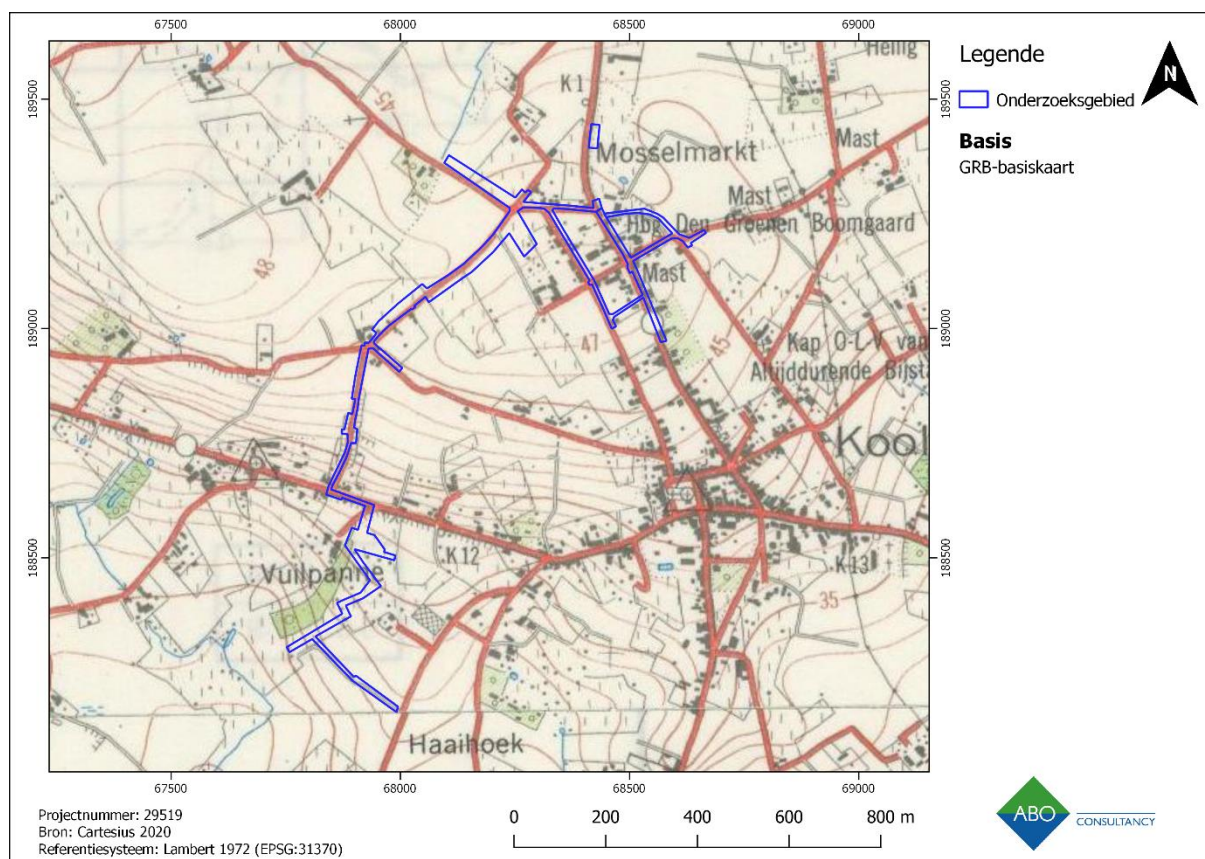
Figuur 34: Poppkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied.

4.3.6 TOPOGRAFISCHE KAART VAN BELGIË UIT 1969

Een stijging in bebouwing is vooral te zien ter hoogte van de Kapellestraat, Steenstraat en de Zwevezeelsestraat (Figuur 35).

Werkzone 1 wordt ter hoogte van de Vuilpanne weergegeven. Deze werkzone is grotendeels onbebouwd. Enkel in het noordelijke deel is een overlapping met een weg te zien. Werkzones 2 en 5 worden in zijn geheel onbebouwd weergegeven. Binnen werkzone 3 en het terrein voor grondverbetering lijken twee kleine huizen/schuren zichtbaar.

Volgens de hoogtelijnen liep de hoogte van het maaiveld binnen onderzoeksgebied af van noord (ca. 45 m TAW) naar zuid (ca. 32 m TAW). Deze gegevens komen overeen met de huidige hoogtelijnen (zie hoofdstuk 3.1.2).

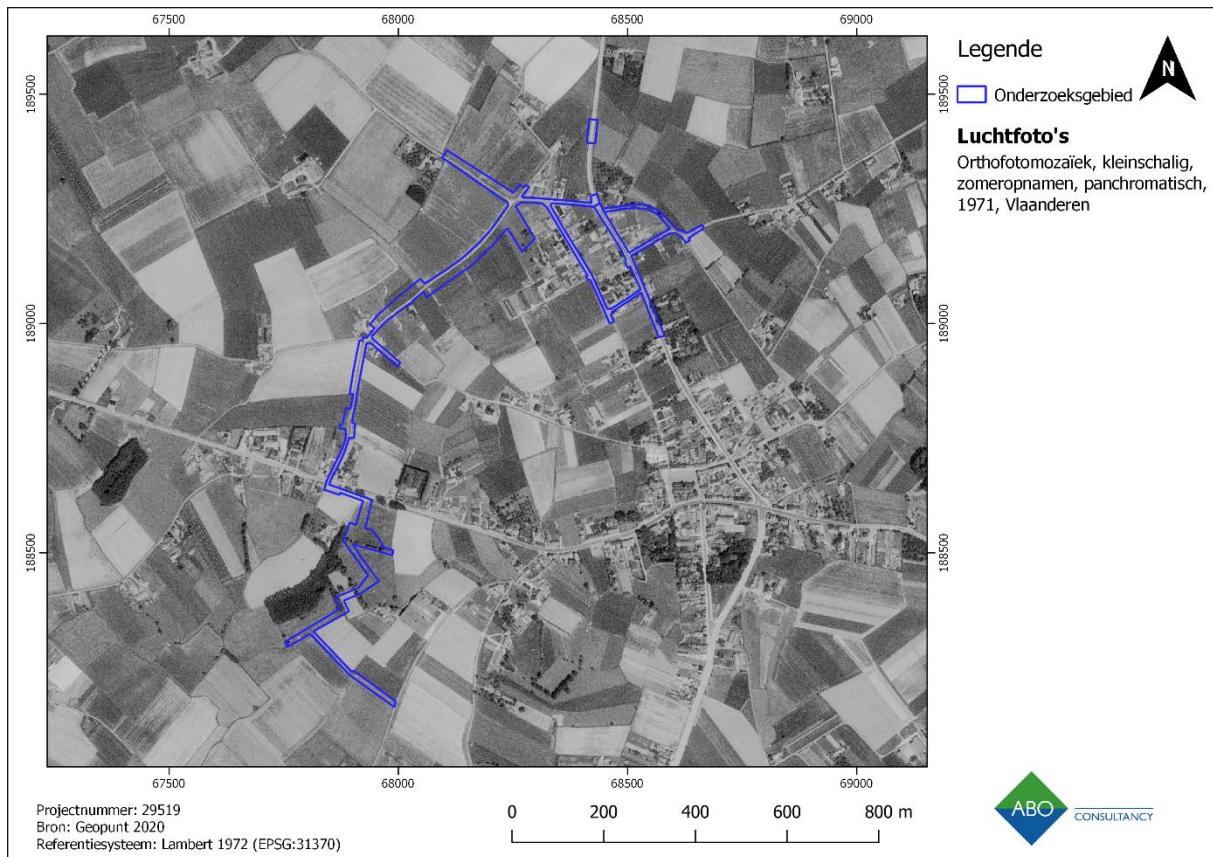

Figuur 35: Topografische kaart van België uit 1969 met aanduiding van het onderzoeksgebied.

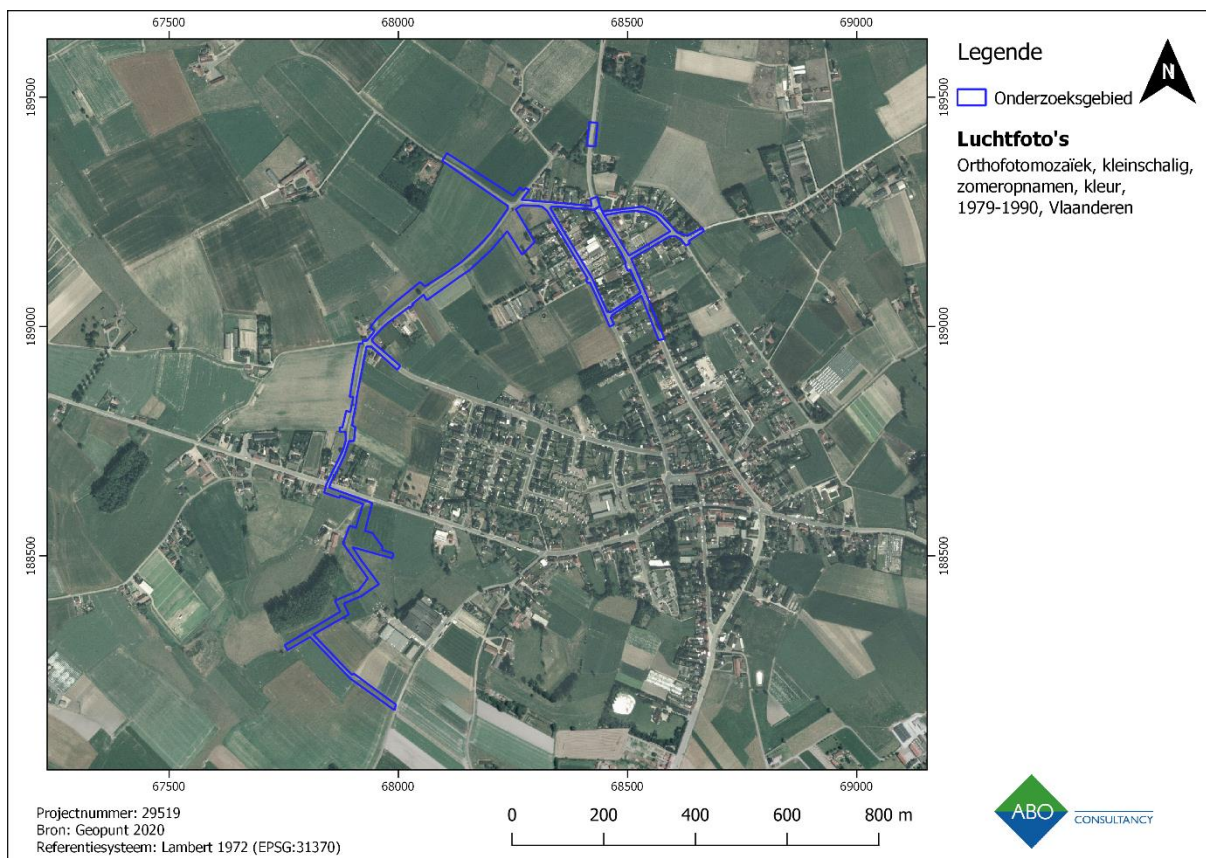
4.4 RECENTE LANDSCHAPSVERANDERINGEN

Na 1971 vindt er een dramatische stijging in bebouwing plaats rondom het onderzoeksgebied. Een uitbreiding van bebouwing vindt vooral plaats ter hoogte van de Kapellestraat, Steenstraat en de Zwevezeelsestraat en het centrum van Koolskamp (Figuur 36 tot en met Figuur 39).

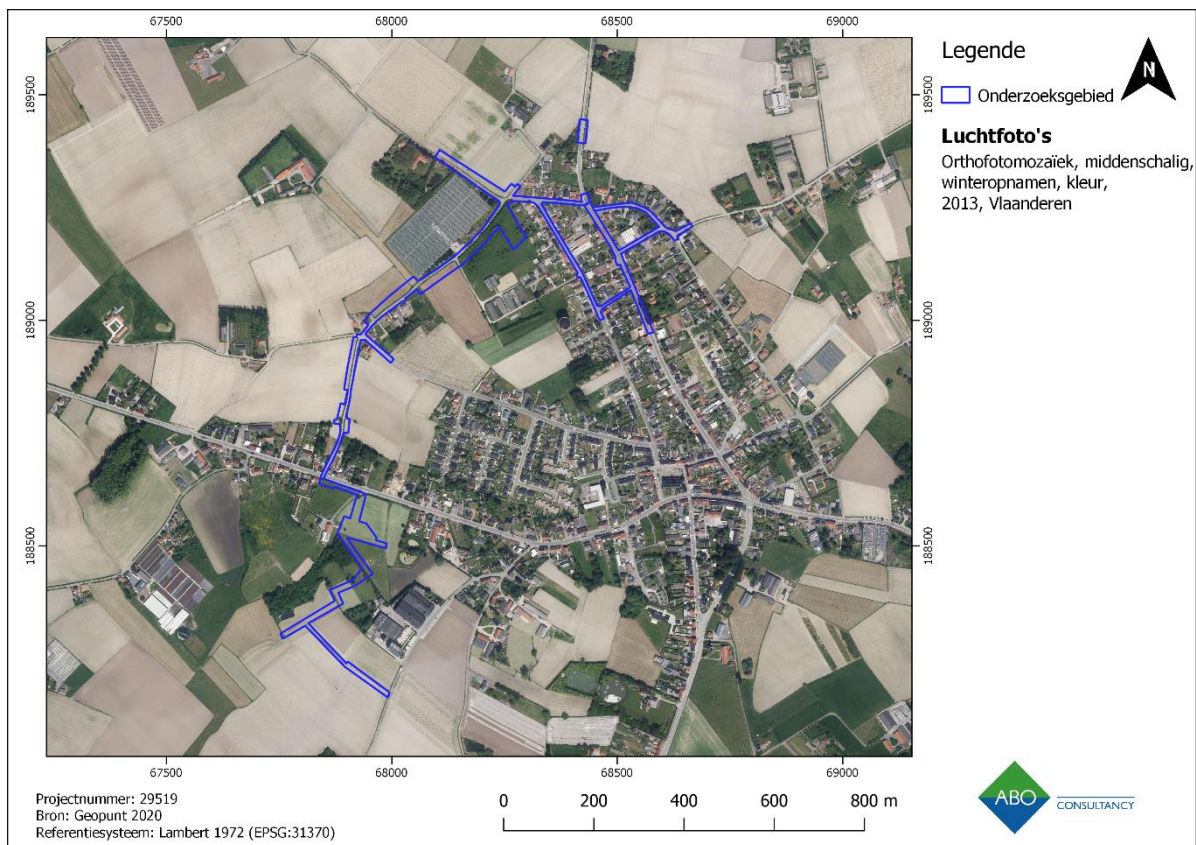
Alle werkzones en het terrein voor grondverbetering worden onbebouwd weergegeven binnen een agrarisch landschap.

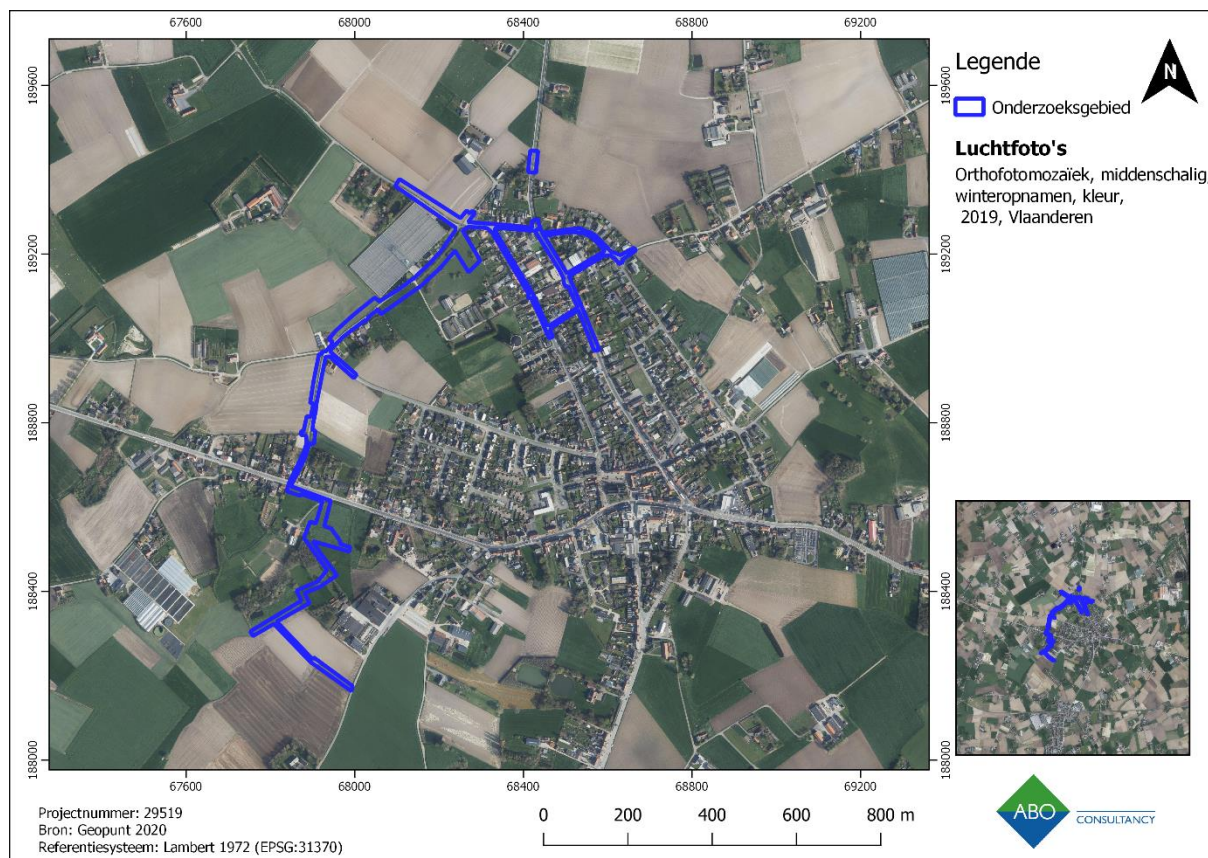
Figuur 36: Orthofotomozaïek (kleinschalige zomeropname uit 1971) met weergave van het onderzoeksgebied.

Figuur 37: Orthofotomozaïek (kleinschalige zomeropname uit 1979-1990) met weergave van het onderzoeksgebied.

Figuur 38: Orthofotomozaïek uit 2013 (middenschalgige winteropname) met weergave van het onderzoeksgebied.

Figuur 39: Orthofotomozaïek uit 2019 (middenschallige winteropname) met weergave van het onderzoeksgebied.

5 BESLUIT

5.1 LANDSCHAPPELIJKE EN ARCHEOLOGISCHE GEGEVENS

Op basis van landschappelijke, archeologische en historische gegevens kan een inschatting gemaakt worden van de aard en ouderdom van eventuele archeologische vindplaatsen ter hoogte van het onderzoeksgebied.

Het onderzoeksgebied omvat de Lichterveldsestraat, de Holdestraat, de Diksmuidse Boterweg, de Moskostraat, de Steenstraat, de Zwevezeelsestraat, de Kapellestraat en de Laagstraat te Koolskamp (gemeente Ardooie, provincie West-Vlaanderen). Daarnaast zullen er 6 werkzones, 1 terrein voor grondverbetering en een bufferbekken worden voorzien.

Landschappelijk gezien bevindt het onderzoeksgebied zich binnen een interessante zone. Het is namelijk aan de rand van een west-oost georiënteerde dekzandrug (ca. 50 m TAW) gelegen. De heuvelkam vormt de waterscheidingslijn tussen het Mandel-Leiebekken en het deelbekken van de Rivierbeek. De Diksmuidse Boterweg loopt parallel met deze hoogtelijn (Inventaris Onroerend Erfgoed, thema ID: 15534). Aangezien het onderzoeksgebied zich op een flank bevindt, moet er rekening gehouden worden met eventueel aanwezige colluvium. De hoogte binnen het onderzoeksgebied loopt langzaam af van noord naar zuid. Colluvium zou mogelijk in het zuiden aanwezig kunnen zijn. Daarnaast ligt het onderzoeksgebied in een gebied waar de percelen met een verwaarloosbaar tot laag bodemerosie potentieel zijn gekarteerd, wat tevens bevorderlijk is indien er colluvium aanwezig zou zijn.

Op basis van de bodemkaart kan gesteld worden dat er mogelijk goed bewaarde bodems aanwezig zijn. Er worden voornamelijk kleibodems en lemige zandbodems verwacht met plaatselijk colluviale bodems (werkzone 1, 3, 4 en terrein voor grondverbetering) en intacte bodemsequenties (werkzone 1, 2 en 5).

In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn weinig erfgoedwaarden bekend. In een straal van 1,5 km rondom het onderzoeksgebied waren in de middeleeuwen drie sites met walgracht aanwezig. In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn dus weinig archeologische erfgoedwaarden bekend. Dit betekent niet dat het potentieel tot kennisvermeerdering laag is. Mogelijk is de afwezigheid van archeologie te verklaren doordat er weinig archeologische onderzoeken in de omgeving hebben plaatsgevonden.

Uit de historische kaarten blijkt dat de voorlopers van de Holdestraat, de Diksmuidse Boterweg en de Lichterveldsestraat reeds aanwezig waren rond 1771-1778. Het stratenpatroon ter hoogte van het onderzoeksgebied, komt grotendeels met de situatie weergegeven op de Atlas der Buurtwegenkaart (1840). Werkzones 1, 2, 3, 4, 5 en het terrein voor grondverbetering, worden vanaf de tweede helft van de 18e eeuw grotendeels onbebouwd weergegeven. Echter, tussen 1841 en 1846-1854 heeft er mogelijk een klein gebouw of schuur binnen het terrein voor grondverbetering gestaan.

5.2 INSCHATTING POTENTIEEL TOT KENNISVERMEERDERING

In verband met het archeologisch potentieel, is het echter van belang de conservatiegraad van de mogelijke sporen, structuren en stratigrafieën nader te bekijken en te onderzoeken in combinatie met de impact van de werken. Het is de vraag in welke mate deze bewaard zijn gebleven binnen de grenzen van het onderzoeksgebied.

5.2.1 VERVOLGONDERZOEKEN

Voor werkzone 1 (met bufferbekken), werkzone 2, werkzone 3, werkzone 4 (met terrein voor grondverbetering) en werkzone 5 wordt een vervolgonderzoek geadviseerd op de volgende argumenten:

- Landschappelijk gezien ligt het onderzoeksgebied interessant. Het is namelijk aan de rand van een west-oost georiënteerde dekzandrug (ca. 50 m TAW) gelegen. Daarnaast bevindt het onderzoeksgebied zich in de nabijheid van verschillende kleine lokale waterlopen, zoals de Jobeek en de Roobeek. Het onderzoeksgebied bevindt zich dus op een droge hoogte nabij water, wat van oudsher een aantrekkingspool is voor menselijke occupatie.
- Op basis van de bodemkaart kan gesteld worden dat er mogelijk goed bewaarde bodems aanwezig zijn. In het algemeen worden er kleibodems en zandleembodems verwacht. Plaatselijk worden er colluviale bodems (werkzone 1, 3, 4 en terrein voor grondverbetering) en intacte bodemsequenties (werkzone 1, 2 en 5) verwacht. Dit betekent dat er mogelijk bodems met een goede bodemontwikkeling en-bewaring aanwezig zijn.
- Steentijdpotentieel kan niet worden uitgesloten. De landschappelijke ligging leent zich hiervoor, het onderzoeksgebied bevindt zich namelijk binnen een gradiëntzone en er worden plaatselijk intacte bodems verwacht. Volgens de CAI zijn er echter in directe omgeving van het onderzoeksgebied geen steentijdartefacten sites aangetroffen. Gezien de landschappelijke ligging en de zeer plaatselijk verwachte bodemsequenties (A-B-C) kan dit niet met zekerheid uitgesloten worden.
- Volgens historische kaarten zijn de werkzones 1 (met bufferbekken), 2, 3, 4 (met terrein voor grondverbetering) en 5 vanaf de tweede helft van de 18e eeuw tot op heden onbebouwd gebleven. Dit gegeven verhoogt de kans op een minimale bodemverstoring binnen de terreinen. Echter, , tussen 1841 en 1846-1854 heeft er mogelijk een klein gebouw of schuur binnen het terrein voor grondverbetering gestaan. Het is niet duidelijk of de bouw hiervan het bodemarchief plaatselijk heeft verstoord.
- De impact van de geplande werken op het bodemarchief is groot. Het bodemarchief zal na de uitvoering van de werken tot ca. 0,8-mv diepte zijn verstoord. Binnen het terrein voor grondverbetering wordt tevens een klein pompstation gebouwd tot 4,2 m-mv diepte. De werken binnen de terreinen hebben dus een grote impact op het bodemarchief. Binnen werkzone 1 zullen tevens ook nieuwe grachten tot ca. 1 m-mv diepte worden aangelegd.

5.2.2 VRIJGAVE

Ondanks de gunstige landschappelijke ligging, wordt er voor het gehele wegtracé en werkzone 6 geen vervolgonderzoek geadviseerd:

- Voor het gehele lijntracé wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd. Door de aanleg van beton- en asfaltverhardingen is de bovengrond van het gehele wegtracé reeds verstoord tot op een diepte van ca. 0,5 m-mv.

De aanleg van de nieuwe riolering overlapt de bestaande riolering niet, behalve in de Zwevezeelsestraat. De nieuwe DWA- en RWA-leidingen zullen grotendeels naast elkaar onder het wegdek worden aangelegd binnen de Lichterveldsestraat, Holdestraat, Diksmuidse Boterweg, Moskostraat, Steenstraat, Kapellestraat en de Laagstraat. De breedte van de aanleg sleuf is hierbij gemiddeld 2,1 tot 2,5 m. Het is echter de vraag in welke mate de geplande

werksleuven over een lengte van ca. 2,8 km zullen zorgen voor kennisvermeerdering. Bij archeologisch onderzoek zullen de smalle werksleuven daarnaast voor een zeer beperkt ruimtelijk inzicht zorgen. Archeologisch onderzoek zou hier tevens kosten-baten gezien niet wenselijk zijn.

- Plaatselijk worden bestaande grachten gedempt, heraangelegd of nieuw aangelegd. Gezien de beperkte nieuwe bodemingreep worden deze delen niet van een vervolgonderzoek voorzien.
- Werkzone 1 (63 m²) wordt geen vervolgonderzoek geadviseerd vanwege de geringe oppervlakte. Vervolgonderzoek zou binnen het terrein voor een te beperkt ruimtelijk inzicht zorgen.

5.2.3 CONCLUSIE

Het wegtracé en werkzone 1 zullen worden uitgesloten van een vervolgonderzoek. Op basis van het bureauonderzoek kan worden vastgesteld dat de graafwerken ter hoogte van het tracé door de smalle kijkvensters een te fragmentair archeologisch inzicht zou bieden om kennisvermeerdering op te leveren. Dit geldt ook voor de geringe oppervlakte van de desbetreffende werkzone.

Er wordt echter wel een archeologisch vervolgonderzoek geadviseerd voor werkzone 1 (met bufferbekken), werkzone 2, werkzone 3, werkzone 4 (met terrein voor grondverbetering) en werkzone 5 wordt een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van landschappelijk bodemonderzoek geadviseerd. Indien uit deze resultaten blijkt dat er steentijdpotentieel is, zal er een steentijdtraject volgen. Indien er uit de landschappelijke boringen blijkt dat er een potentieel is voor grondsporensites, zal er een archeologische werfbegeleiding volgen. Het vervolgonderzoek wordt verder uitgebreid toegelicht in het bijhorende Programma van Maatregelen.

Vervolgonderzoek	Oppervlakte	Percelen
Werkzone 1 met bufferbekken (ten zuiden van de Lichterveldsestraat)	13.048 m ²	(van zuid naar noord), gedeeltelijk binnen: 830A, 851,817, 822, 821, 818, 823, 824B, 929A, 778A, 776, 774/2, 773, 772, 771
Werkzone 2 ter hoogte van de Holdestraat 6	907 m ²	gedeeltelijk binnen: 216 A en 217C
Werkzone 3 ter hoogte van de Holdestraat 12	2.200 m ²	gedeeltelijk binnen: 212B en 204A
Aanleg werkzone 4 ter hoogte van de Holdestraat 7	6.030 m ²	gedeeltelijk binnen: 34/2C, 36C2, 36B2, 25D
Werkzone 5 ter hoogte van de Moskostraat	2.483 m ²	gedeeltelijk binnen: 438B, 438G en 749D

Tabel 5: Opsomming zones voor vervolgonderzoek.

6 SAMENVATTING

In het kader van de geplande werkzaamheden omtrent de werken aan de riolering en wegenis ter hoogte van de Lichterveldsestraat, de Holdestraat, de Diksmuidse Boterweg, de Moskostraat, de Steenstraat, de Zwevezeelsestraat, de Kapellestraat en de Laagstraat te Koolskamp (gemeente Ardooie, provincie West-Vlaanderen), werd er door ABO nv een bureaustudie uitgevoerd. Het doel van dit onderzoek is driedelig. Ten eerste wordt op basis van de beschikbare informatie nagegaan of er archeologische resten te verwachten zijn op het terrein. Ten tweede wordt nagegaan hoe goed deze archeologische resten zijn bewaard en in hoeverre ze zijn bedreigd door de geplande bouwwerken. Ten derde wordt nagegaan wat het potentieel tot kennisvermeerdering is.

1. Landschappelijk gezien bevindt het onderzoeksgebied zich binnen een interessante zone. Het is namelijk aan de rand van een west-oost georiënteerde dekzandrug (ca. 50 m TAW) gelegen. De heuvelkam vormt de waterscheidingslijn tussen het Mandel-Leiebekken en het deelbekken van de Rivierbeek. Op basis van de bodemkaart kan gesteld worden dat er mogelijk goed bewaarde bodems aanwezig zijn. Er worden voornamelijk kleibodems en lemige zandbodems verwacht met plaatselijk colluviale bodems verwacht. In de omgeving van het onderzoeksgebied zijn weinig erfgoedwaarden bekend. Mogelijk is de afwezigheid van archeologie te verklaren doordat er weinig archeologische onderzoeken in de omgeving hebben plaatsgevonden.
2. Door het gehele onderzoeksgebied wordt een nieuwe gescheiden riolering aangelegd onder het midden van de rijweg. De DWA- en RWA- leidingen zullen hierbij plaatselijk naast elkaar worden aangelegd onder het midden van de rijweg. De aanleg van de nieuwe riolering overlapt de bestaande riolering niet, behalve in de Zwevezeelsestraat. Echter, het is de vraag in welke mate de geplande werksleuven over een lengte van ca. 2,8 km zullen zorgen voor kennisvermeerdering. Bij archeologisch onderzoek zullen de smalle werksleuven daarnaast voor een zeer beperkt ruimtelijk inzicht zorgen. Archeologisch onderzoek zou hier tevens kostenbaten gezien niet wenselijk zijn. Dit geldt ook voor werkzones 1 (ca. 63 m²).
3. Er wordt echter wel een vervolgonderzoek geadviseerd voor werkzone 1 (met bufferbekken), werkzone 2, werkzone 3, werkzone 4 (met terrein voor grondverbetering) en werkzone 5. Voor deze terreinen wordt als eerste een vooronderzoek zonder ingreep in de bodem in de vorm van een landschappelijk bodemonderzoek geadviseerd. Indien uit deze resultaten blijkt dat er steentijdpotentieel is, zal er een steentijdtraject volgen. Indien er uit de landschappelijke boringen blijkt dat er geen steentijdpotentieel maar wel een potentieel is voor grondsporensites, zal er een vooronderzoek met ingreep in de bodem volgen in de vorm van een proefsleuvenonderzoek. Het vervolgonderzoek wordt verder uitgebreid worden toegelicht in het bijhorende Programma van Maatregelen.

7 KWALITEITSCONTROLE EN ONDERTEKENING

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Patrick Hambach	General director		8 december 2020
Toon Moeskops	Business Unit Manager		8 december 2020
Jan Coenaerts	Archeoloog/ kwaliteitsverantwoordelijke		8 december 2020

8 BIBLIOGRAFIE

8.1 LITERAIRE BRONNEN

De Raymaeker, A., en W. De Cuyper 2020. Archeologienota: De verkaveling aan de Walstraat te Koolskamp. Studiebureau Archeologie bvba.

Dupont, L., 2020. Archeologienota: Het archeologisch bureauonderzoek aan de Diksmuide Boterweg te Koolskamp. Studiebureau Archeologie bvba.

Heirman, F., 2020. Lichterveldestraat (Ardooie, West-Vlaanderen). Archeologienota bureauonderzoek (fase 0) Deel 1: Resultaten van het Bureauonderzoek. Ruben Willaert restauratie & archeologie.

Van Ranst E & Sys C., 2000, *Eenduidige legende voor de digitale bodemkaarten van Vlaanderen (Schaal 1:20 000)*, Laboratorium voor bodemkunde, Universiteit Gent, Gent.

Vandeputte, O., 2009. West-Vlaanderen: Erfgoedbibliotheek van de Belgische Gemeenten. Uitgeverij Lannoo nv, Tielt.

8.2 WEBSITES

CadGIS 2020: Kadasterkaarten [online], http://ccff-test1.minfin.be/cadgisweb/?local=nl_BE (geraadpleegd op 30 november 2020).

Centrale Archeologische Inventaris: CAI 2020 [Online], <http://www.geopunt.be> (geraadpleegd op 30 november 2020).

Cartesius 2020 [Online]: <http://www.cartesius.be/arcgis/home/webmap/> geraadpleegd op 30 november 2020).

Geopunt Vlaanderen 2020: Basiskaarten (Luchtfoto 1971, 1979-1990, 2013, 2019, Stratenplan) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 30 november 2020).

Geopunt Vlaanderen 2020: Historische kaarten (Ferrariskaart, Atlas der Buurtwegenkaart, Vandermaelenkaart, Poppkaart) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 30 november 2020).

Geopunt Vlaanderen 2020: Bodem kaarten (Bodemtypes, Bodemgebruik, Bodemerosie, Tertiaire formaties, Quartaire formaties) [Online], <http://www.geopunt.be/kaart> (geraadpleegd op 30 november 2020).

Inventaris Onroerend Erfgoed 2020 [Online] <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/> geraadpleegd op 30 november 2020).

Nationaal Geografisch Instituut (NGI): Topografische kaart (1:10.000), [Online]. www.ngi.be (geraadpleegd op 30 november 2020).